

EXPORTACIONS ESPANYOLES D'ARMAMENT 2006-2015

ARMES ESPANYOLES UTILITZADES
EN CONFLICTES D'ORIENT MITJÀ

CENTRE DELÀS
D'ESTUDIS
PER LA PAU

INFORME
núm. 29

INFORME núm. 29

EXPORTACIONS ESPANYOLES D'ARMAMENT 2006-2015

Armes espanyoles utilitzades
en conflictes d'Orient Mitjà

Tica Font
Eduardo Melero

Centre Delàs d'Estudis per la Pau
Barcelona, novembre 2016

CENTRE DELÀS
D'ESTUDIS
PER LA PAU

Centre Delàs d'Estudis per la Pau
Carrer Erasme de Janer 8, entresol, despatx 9
08001 Barcelona
T. 93 441 19 47
www.centredelas.org
info@centredelas.org

Barcelona, novembre 2016

Grafisme: Esteva&Estêvão
Coberta: Exèrcit de l'Àràbia Saudita

D.L.: B-16799-2010
ISSN: 2013-8032

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	7
2. EXPORTACIONS ESPANYOLES D'ARMAMENT	7
2.1. Exportacions espanyoles de material de defensa	7
2.2. Exportacions espanyoles de material de doble ús	12
2.3. Exportacions d'armes curtes i lleugeres segons l'ESTACOM	13
2.4. Exportació de material policial i de seguretat, armes de caça i tir esportiu	14
3. EXPORTACIONS D'ARMES A L'ORIENT MITJÀ I PRESENCIA AL IEMEN	15
3.1. Aràbia Saudita, client preferencial del material de defensa espanyol ...	16
3.2. Explosius espanyols van poder acabar en mans d'ISIS	18
3.3. Armes d'Instalaza a la guerra de Iemen	18
4. LA POLÍTICA DEL GOVERN EN RELACIÓ A LES EXPORTACIONS D'ARMAMENT	19
4.1. La política de foment de les exportacions d'armament	19
4.2. Les exportacions a Iraq: la utilització del comerç d'armament com a instrument d'intervencionisme militar	20
4.3. Aplicació a Espanya del Tractat sobre el Comerç d'Armes	20
5. CONCLUSIONS I RECOMENACIONS	21
ANNEXOS	23

RESUM EXECUTIU

Les exportacions d'armes espanyoles de 2015 han ascendit a 3.720 milions d'euros (un 16% més que en el 2014, però un 39,1% més que en el 2006). Aquest any es van autoritzar exportacions per valor de 10.676 milions d'euros, el què suposa una xifra rècord. D'aquesta manera es consolida la tendència alcista dels últims anys. Segons el SIPRI al 2015 Espanya va ocupar la setèima posició en el rànquing mundial de països exportadors d'armes, per darrera d'Estats Units, Rússia, Alemanya, França, Xina i el Regne Unit.

Les exportacions de 2015 han representat el 4,4% de les exportacions mundials d'armament i l'1,5% del total de la balança comercial espanyola. Els països que formen part de l'OCDE han estat destinataris del 56% de les armes espanyoles, els membres de l'OTAN el 49% del total, el mercat interior de la Unió Europea el 43% del total, els països amb un Índex de Desenvolupament Humà baix i mig han adquirit el 9% de les armes espanyoles en el 2015. En tot cas, el mercat espanyol està sustentat per dos pilars: les exportacions a països industrialitzats, amb un 56,5%, i les exportacions a països amb un nivell alt de PIB, com els de l'Orient Mitjà, amb un 24,5%.

El 24,5% de les exportacions d'armes tenen com a destí l'Orient Mitjà

Un 24,5% de les exportacions (911 milions d'euros) han tingut com a destí països d'Orient Mitjà, en especial països del Golf Pèrsic. I, d'aquestes, les més rellevants s'han fet a Aràbia Saudita (546 milions d'euros) amb dos avions d'abastiment de vol, un avió de transport, peces, granades i municions, seguit per Oman (161 milions d'euros) amb dos avions de transport i recanvis d'aeronaus; Egipte (106 milions d'euros) amb quatre avions de transport, components d'aeronaus i peces de recanvi de blindats; i Iraq (85 milions d'euros) amb sis vehicles blindats amb braç de robot i municions.

Aquestes exportacions poden considerar-se il·legals si ens atenim a la pròpia legislació espanyola i europea sobre comerç d'armes a causa de la situació d'inestabilitat existent en la regió d'Orient Mitjà, i en concret, per la influència regional de països com Aràbia Saudita o Emirats Àrabs Units en tant que donen suport a una part del conflicte a Síria (grups insurgents) i en altres països com Líbia, Egipte o Iemen.

En aquest àmbit volem destacar tres casos preocupants: la relació especial amb Aràbia Saudita, el fet que els explosius del grup Maxam acabin en mans de l'ISIS, i la presència d'armament de fabricació espanyola en la guerra del Iemen:

1) Aràbia Saudita s'ha convertit en el principal país comprador d'armament espanyol en la regió d'Orient Mitjà. Un país amb el que Espanya manté diferents acords de cooperació militar. Durant el període 2006 – 2015 s'ha exportat material de defensa a Aràbia Saudita per valor de 1.299 milions d'euros.

2) Al juny de 2015 va estar a punt de realitzar-se la venda per l'empresa Maxam Anadolu de més de 21 tones d'explosiu (corda detonant) amb destí a Amman, travessant territori siria. Finalment es va retenir el carregament a la duana turca amb Síria. El destinatari era una empresa fantasma jordana. Hi ha fortes sospites que els explosius podrien acabar en mans d'alguna de les milícies que operen a la zona de Síria. El problema de fons que planteja aquesta operació és el grau d'implicació del grup d'empreses espanyol Maxam, del que forma part Maxam Anadolu, i sobre com ha evitat l'aplicació de la legislació espanyola ja que Maxam Anadolu és una empresa turca.

3) Al Iemen s'han detectat la presència de llançacoets C-90CR i granades de mà produïdes per l'empresa espanyola Instalaza en mans de la insurgència hutí. Aquestes armes procedeixen d'Àrabia Saudita i han acabat en mans de la insurgència hutí. Tot i aquest fet, les exportacions d'armament d'Espanya a Àrabia Saudita han continuat.

Exportacions d'armes a Iraq

Al 2015 s'han autoritzat exportacions de material de defensa a Iraq per valor de 64,5 milions d'euros, mentre les exportacions realitzades van arribar a la quantitat de 85,4 milions d'euros. Aquestes exportacions s'utilitzen com a instrument d'ingerència militar en les relacions internacionals. Aquestes exportacions, adoptades en el marc d'acords presos en el si de la Unió Europea, pretenen afavorir la lluita contra l'Estat Islàmic. Tot i això, són contràries als criteris legals dirigits a prevenir conflictes i evitar violacions de drets humans.

ÍNDEX DE TAULES I GRÀFICS

Gràfic 1. Exportacions espanyoles de material de defensa 2006-2015	8
Gràfic 2. Exportacions mundials d'armes 2006-2015.	8
Gràfic 3. Valor de les armes autoritzades i exportades 2006-2015	9
Gràfic 4. Evolució de les exportacions espanyoles per països de destí	10
Gràfic 5. Exportacions de material de defensa a països d'Orient Mitjà 2006-2015	11
Gràfic 6. Exportacions espanyoles de material de doble ús 2006-2015	12
Gràfic 7. Exportacions espanyoles d'armes curtes i lleugeres 2006-2015	13
Taula 1. Valor del material de defensa exportat i autoritzat 2006-2015	9
Taula 2. Exportacions espanyoles d'armes i municions, les seves parts i accessoris	14
Taula 3. Exportacions espanyoles de material de defensa a països d'Orient Mitjà	16
Taula 4. Principals destins a Orient Mitjà de les armes curtes i municions.	16

ANNEX I

Taula 1. Exportacions espanyoles de material de defensa 2006-2015	23
Taula 2. Exportacions espanyoles de material de defensa per categories de productes 2006-2015	27
Taula 3. Exportacions espanyoles de material de defensa a països de l'OCDE. OTAN, UE i amb un índex de Desenvolupament Humà mig i baix 2006-2015	28
Taula 4. Exportacions espanyoles de productes i tecnologies de doble ús 2006-2015	29
Taula 5. Exportacions espanyoles d'armes i municions, les seves parts i accessoris 2006-2015	39
Taula 6. Exportacions espanyoles d'armes de caça i tir esportiu 2006-2015	43

Tica Font · directora de l'Institut Català Internacional per la Pau

Eduardo Melero · professor de Dret administratiu, Universitat Autònoma de Madrid
i investigador del Centre Delàs d'Estudis per la Pau

1. INTRODUCCIÓ

En el present informe es presenta l'anàlisi del Centre Delàs d'Estudis per la Pau de les estadístiques presentades pel govern sobre les exportacions espanyoles d'armes, les dades de duanes i els fets més rellevants succeïts en relació a la política de foment d'aquestes exportacions durant l'últim any 2015. En el primer capítol, es realitza un anàlisi de les estadístiques sobre exportacions d'armes publicades pel govern, en sèries de deu anys, que es poden consultar completes en l'annex I. S'inclouen dades generals sobre les exportacions esmentades, un resum dels principals destins de tals exportacions i les categories exportades.

En el segon capítol s'analitzen amb més detall les exportacions a Orient Mitjà i algunes de les operacions autoritzades i realitzades més rellevants a algun d'aquests països. Aquest any hem prestat especial atenció a les exportacions a Aràbia Saudita, en primer lloc per ser el primer importador d'armes d'Orient Mitjà, en segon lloc per la seva implicació en la guerra de Síria i Iemen i en tercer lloc perquè les armes adquirides a Espanya s'han trobat en mans de milícies iemenites. Finalment hem pretès prestar atenció a l'operació frustrada de fer arribar material de doble ús, de fabricació espanyola, a mans d'ISIS a Síria.

Per últim, el capítol tres aborda la política espanyola de foment de les exportacions d'armes i la seva utilització com a instrument de política exterior; en concret s'aborda el canvi de criteri amb respecte a Iraq, que sota la justificació de la lluita militar contra l'ISIS es concedeixen llicències d'exportació d'armes, exportacions contràries a la llei, però emparades per la Unió Europea que les legitima al·legant "fins humanitaris". Finalment s'analitza l'informe anual 2015 espanyol presentat a la secretaria del TCA.

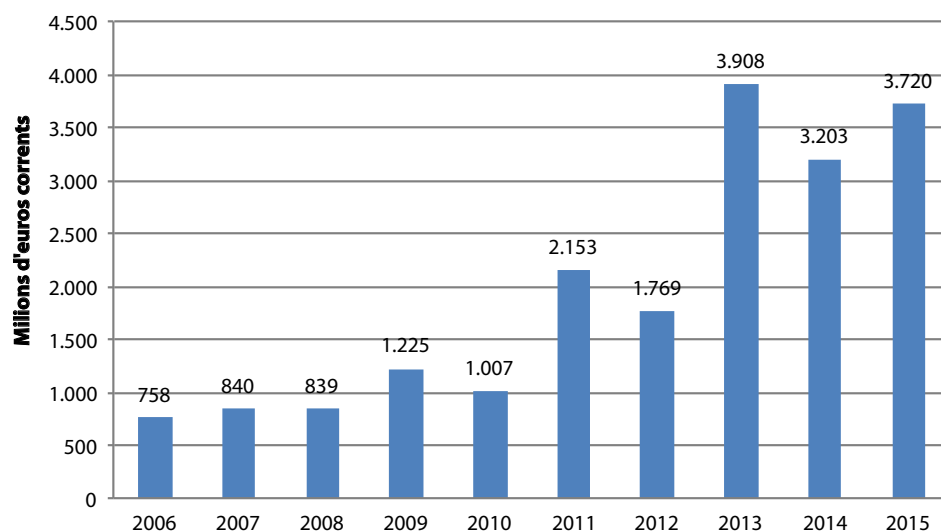
2. EXPORTACIONS ESPANYOLES D'ARMAMENT

2.1. Exportacions espanyoles de material de defensa

Tendència de les exportacions realitzades

Les exportacions d'armes espanyoles en els últims 10 anys han anat incrementant sistemàticament (veure gràfic 1), la política exportadora impulsada pel govern comença a notar-se a partir de 2011 però serà sobretot a partir de 2013 quan el salt és significatiu. Les exportacions de 2015 són un 16% superiors a les del 2014, però un 391% superiors a les exportacions de 2006. La política de foment de les exportacions i d'internacionalització de la indústria de defensa fa suposar que la tendència es mantindrà o que seguirà sent a l'alça.

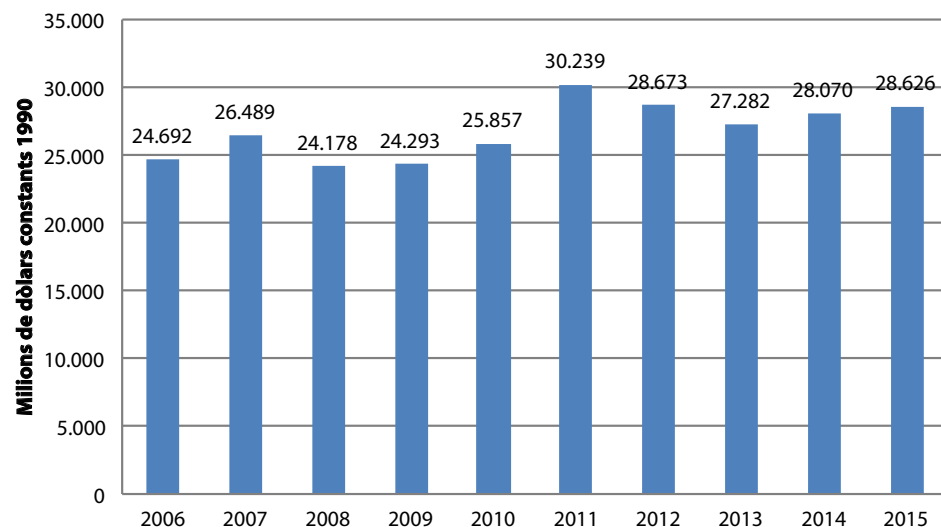
Gràfic 1. Exportacions espanyoles de material de defensa 2006-2015

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa i Doble Ús.
Elaboració: Centre Delàs.

Mentre que la tendència exportadora espanyola és clarament alcista, la tendència mundial presenta petites oscil·lacions, sense presentar una tendència clara a l'alça o a la baixa (Gràfic 2). S'ha de mencionar que el comportament del mercat mundial d'armes està determinat pel comportament d'Estats Units, la Unió Europea i Rússia, que són els tres grans emplaçaments de producció d'armes del món.

Gràfic 2. Exportacions mundials d'armes 2006-2015

Font: SIPRI. Elaboració: Centre Delàs

S'arriba a una xifra rècord en les exportacions autoritzades

L'aspecte més destacable de 2015 és que s'han autoritzat exportacions d'armament per valor de 10.676 milions d'euros. Suposa la major xifra mai assolida en quant al valor de les transferències d'armament autoritzades pel govern espanyol (vegeu taula 1 i gràfic 3).

Si analitzem el comportament entre el material de defensa autoritzat i el material de defensa espanyol exportat dels últims quatre anys, s'ha de preveure que les exportacions de 2016 seran més elevades que les de 2015. L'any 2012

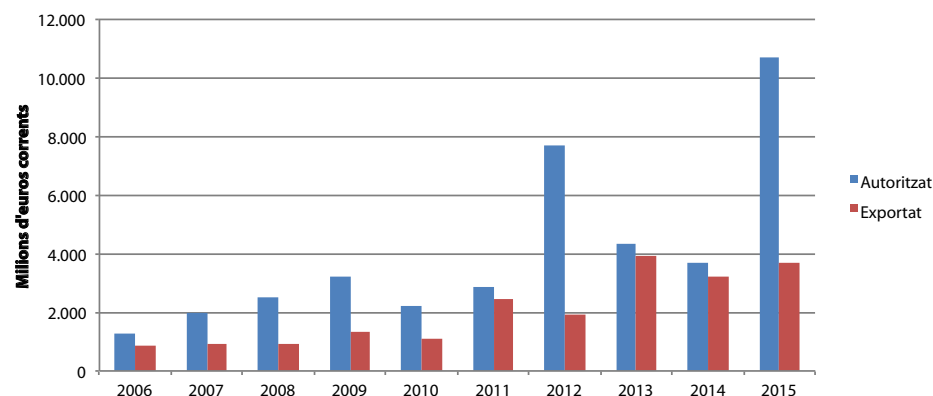
es van exportar el 25% de les armes autoritzades, el que suposa que armes que van ser autoritzades en aquell any van ser exportades en els anys següents. El mateix està succeint en el 2015, que només s'han exportat el 35% de les armes autoritzades; per tant, l'exportació de les armes restants tindrà lloc al 2016 i en els anys posteriors.¹ De fet, en l'última dècada s'han autoritzat exportacions de material de defensa pel doble de les vendes realitzades, el que indica que hi ha un bon nombre de contractes per realitzar i que el volum d'exportacions seguirà sent amb tota probabilitat molt elevat durant els pròxims anys.

Taula 1. Valor del material de defensa exportat i autoritzat 2006-2015 (en milions d'euros corrents)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Autoritzat	1.295,65	1.961,09	2.526,41	3.193,44	2.238,41	2.871,20	7.694,56	4.321,28	3.666,40	10.676,90	40.445,35
Exportat	845,07	932,94	934,45	1.346,52	1.128,30	2.431,21	1.953,45	3.907,90	3.203,25	3.720,31	20.403,40
%	65%	48%	37%	42%	50%	85%	25%	90%	87%	35%	50,45%

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa i Doble Ús.
Elaboració: Centre Delàs

Gràfic 3. Valor de les armes espanyoles autoritzades i exportades 2006-2015

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa i Doble Ús.
Elaboració: Centre Delàs

Valor Econòmic

Les exportacions espanyoles de material de defensa de 2015 han ascendit a 3.720,31 milions d'euros, quan la meitat anual de la dècada 2006 i 2016, va ser de 1.942,16 milions d'euros.

Segons el SIPRI, al 2015 Espanya es va situar setèima en el rànquing mundial de països exportadors, darrere d'Estats Units, Rússia, Alemanya, França, Xina i Regne Unit.

Pel que fa a la participació en el mercat mundial d'armament, les exportacions espanyoles l'any 2015 van representar un 4,5% del total de les exportacions mundials, i respecte a la balança comercial espanyola van representar un 1,5% del total de les exportacions espanyoles. És rellevant destacar que el pes de les exportacions d'armes en la balança comercial espanyola ha anat creixent en

Les exportacions de 2015 han ascendit a 3.720 milions d'euros. És a dir, el 4,5% de les exportacions mundials d'armes i l'1,5% de la balança comercial espanyola

1. La discrepància entre la xifra de les autoritzacions i la de l'armament realment exportat es deu a què les autoritzacions acostumen a tenir un termini de validesa superior a un any. Així, la Llicència Individual de Transferència té un període de validesa de dotze mesos, prorrogables, mentre que la Llicència Global de Transferència i la Llicència Global de Projecte s'atorguen per un termini de tres anys, prorrogables (vegeu articles 22, 23, 24 i 29 del Real Decret 679/2014).

aquests últims anys de crisi econòmica, posant de manifest que és una indústria que no s'ha vist afectada per la crisi econòmica.

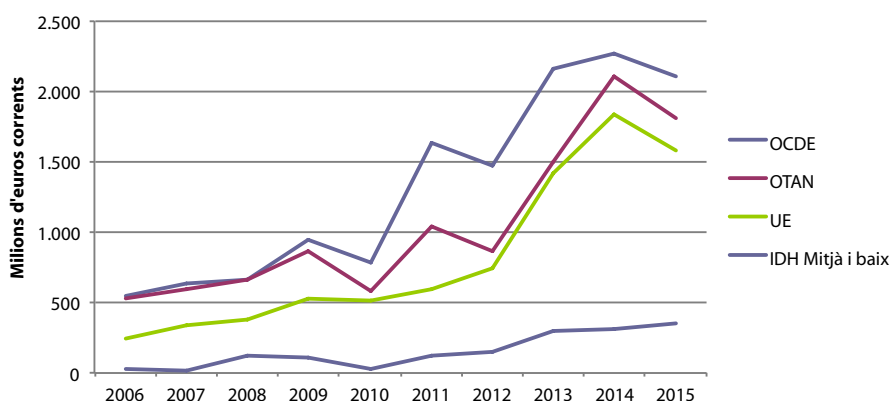
Productes exportats²

En el conjunt dels últims anys les dues categories de material de defensa espanyol més venut continuen sent les aeronaus militars i els bucs de guerra (veure taula 2 de l'annex I). Les aeronaus militars representen el 59% del total del període estudiat i han suposat 12.076 milions d'euros (3.185 milions d'euros al 2015); els bucs de guerra representen el 21%, amb 4.290 milions d'euros (65 milions d'euros al 2015), el combustible i els explosius militars el 5%, amb 985 milions d'euros (52 milions d'euros al 2015); i les bombes coets i míssils i els equips de formació d'imatge el 4% respectivament, amb 811 milions d'euros (113 milions d'euros al 2015) i amb 731 milions d'euros (47 milions d'euros al 2015) respectivament. Les cinc categories anteriors han suposat el 93% de les exportacions en tot el període.

Destí

Les exportacions d'armes espanyoles han tingut com a destí, per ordre de quantitat, en primer lloc als països que formen part de l'OCDE amb 2.102 milions d'euros, el 56% del total, això representa un descens del 7% respecte l'any anterior. En segon lloc destaquen els països que formen part de l'OTAN, que han rebut 1.815 milions d'euros, el 49% del total, és a dir, un 17% menys que l'any anterior. En tercer lloc el mercat interior de la Unió Europea ha estat de 1.585 milions d'euros, un 43% del total, representant un descens del 13% respecte l'any anterior. Finalment, en quart lloc, els països amb un Índex de Desenvolupament Humà baix i mig han adquirit armes per valor de 348 milions d'euros, un 9% de les exportacions totals, representant un increment del 9%. En general podem afirmar que les exportacions espanyoles tenen un mercat consolidat i que està sustentat per dos pilars: les exportacions a països industrialitzats, amb un 56,5%, i els països amb un nivell alt de PIB, com els d'Orient Mitjà amb un 24,5%.

Gràfic 4. Evolució de les exportacions per països de destí

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa i Doble Ús.
Elaboració: Centre Delàs

Les vendes a la Unió Europea han assolit els 1.585 milions d'euros. Els destinataris principals han estat: Alemanya amb 647 milions d'euros, Regne Unit amb 474 milions d'euros, França amb 327 milions d'euros i Itàlia amb 71 milions d'euros. Eminentment aquestes exportacions s'han realitzat dins dels programes més rellevants d'armes europees, com l'avió de combat EF-2000, l'avió de transport

2. Les armes incloses sota el concepte de defensa s'agrupen en categories, el contingut del qual pot consultar-se en l'Annex II d'aquest document.

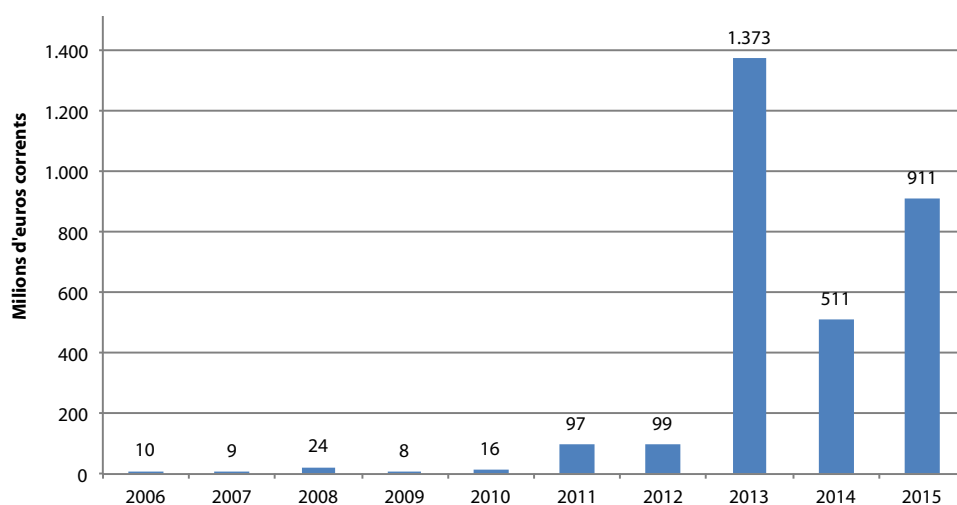
A400M, l'helicòpter de combat Tigre i míssils Meteor, Iris-T o el míssil ESST. En definitiva, una aposta de la UE per unificar les armes dels exèrcits nacionals dels països membres, al mateix temps que aposta per convertir-se en una indústria capaç de competir amb la indústria nord-americana.

Les exportacions més rellevants han tingut com a destí els països que conformen l'Orient Mitjà, en concret cal destacar les exportacions a Aràbia Saudita amb 546 milions d'euros en dos avions d'abastiment en vol (447 milions d'euros), un avió de transport (33 milions d'euros), peces i parts, granades i diverses municions. El segon país ha estat Oman amb 161 milions d'euros en dos avions de transport (159 milions d'euros) i recanvis d'aeronaus; seguit per Egipte amb 106 milions d'euros, en quatre avions de transport (97 milions d'euros), components d'aeronaus, recanvis i peces de recanvi de blindats. I finalment l'Iraq amb 85 milions d'euros gastats en sis vehicles blindats amb braç de robot i municions diverses.

Aquestes exportacions haurien de ser considerades il·legals si ens atenem a la pròpia legislació espanyola i europea sobre comerç d'armes degut a la situació d'inestabilitat existent en la regió d'Orient Mitjà, i en concret per la influència

regional de països com Aràbia Saudita, Oman, Bahrain o Emirats Àrabs Units pel suport que donen a una part del conflicte a Síria (grups insurgents) i en altres països com Líbia o Egipte o per formar part de la coalició que actua militarment sobre Iemen. Les exportacions a l'Iraq haurien de prohibir-se, ja que està immers en una guerra en el seu propi territori.

Gràfic 5. Exportacions de material de defensa a països d'Orient Mitjà 2006-2015

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Subdirecció General de Comerç exterior de Material de Defensa i Doble Ús. Elaboració: Centre Delàs

Cada any els estats membres de les Nacions Unides presenten informació al Registre d'Armes Convencionals de les Nacions Unides (UNROCA) sobre les exportacions i importacions d'armes convencionals i armes petites. La qualitat d'aquests informes sol ser molt deficient, per incomplets, discrepants, vagues o erronis. El govern espanyol ha informat al Registre de Nacions Unides que ha exportat al 2015 sistemes d'artilleria de gran calibre a Uruguai (180), Bahrain (6) i República Txeca (19).

Denegacions

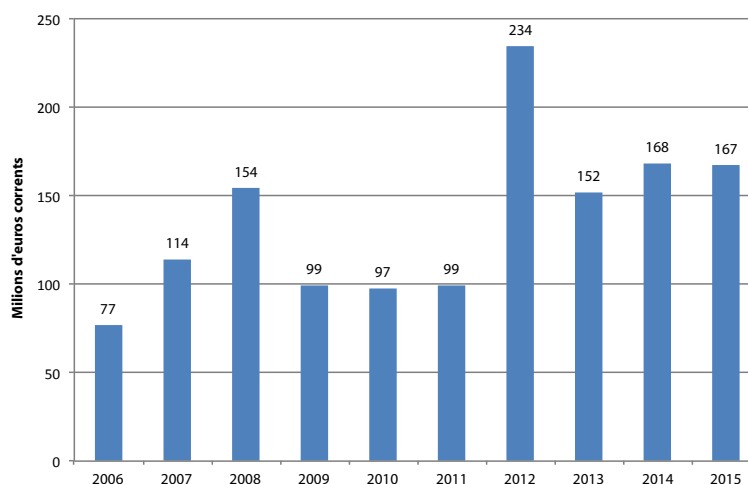
Al 2015, la JIMDDU va concedir 1.479 llicències d'exportació de material de defensa i va denegar només 4,2 d'elles a Rússia; 1 rifle de caça i 60 pis-toles esportives, aplicant el criteri 1 de la Posició Comuna de respecte a les sancions imposades pel Consell de Seguretat de les Nacions Unides. Es va denegar 1 a

L'escàs nombre de denegacions pot considerar-se un indicati de la interpretació poc rigorosa de la legislació per part de la JIMDDU

Israel de substància propulsant de coets, aplicant el criteri 4 de la Posició Comuna manteniment de la pau i estabilitat regional. I es va denegar a Veneçuela la de recanvis de motor, aplicant el criteri 3 de la Posició Comuna sobre la situació interna del país. L'ínim nombre de denegacions s'ha d'interpretar com a falta de voluntat política en l'aplicació de la Llei 53/2007 sobre el control del comerç exterior de material de defensa i doble ús i els criteris que estableix la Posició Comuna 2008/944/PESC.

Finalment, s'ha de mencionar que en el període 2006-2014 Espanya només ha realitzat una consulta als Països de la Unió Europea sobre les operacions d'exportació d'armament que pretenia autoritzar. Aquesta consulta es va realitzar al 2013.³

Gràfic 6. Exportacions espanyoles de material de doble ús 2006-2015

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Subdirecció General de Comerç exterior de Material de Defensa i Doble Ús. Elaboració: Centre Delàs

2.2 Exportacions espanyoles de material de doble ús

Les exportacions realitzades de material de doble ús al 2015 han ascendit a 167 milions d'euros, el que representa una disminució del 0,6% respecte l'any anterior (veure taula 4 de l'annex I). Aquestes operacions representen el 66% de les operacions autoritzades que van ascendir a 255 milions d'euros.

Els principals destinataris del 2015 han estat Estats Units (22,89 milions d'euros), Xina (18,72 milions d'euros), Índia (16,37 milions d'euros), Brasil (16,32 milions d'euros), Iran (14,12 milions d'euros), Emirats Àrabs Units (13,82 milions d'euros), Rússia (11,39 milions d'euros), Aràbia Saudita (10,68 milions d'euros), Japó (8,19 milions d'euros), Israel (5,93 milions d'euros) i Malàisia (5,01 milions d'euros). Les exportacions a aquests països representen el 86% del total de les exportacions.

Respecte als productes exportats en el 2015, el primer lloc del rànquing l'ocupen els productes de la categoria 2 (tractament de materials) amb 119 milions d'euros; el segueix la categoria 1 (materials, substàncies químiques, "microorganismes" i "toxines") amb 23 milions d'euros; la categoria 5 (Telecomunicacions i "seguretat de la informació") amb 5 milions d'euros; la categoria 0 (materials,

3. Vegeu el Setzè informe anual d'acord amb l'article 8, apartat 2, de la Posició Comuna 2008/944/PESC del Consell per la que es defineixen les normes comunes que regeixen el control de les exportacions de tecnologia i equips militars, pàg. 523 (publicat en el DOUE del 27 de març de 2015). És la primera consulta que formula Espanya des de que es va establir aquest mecanisme de coordinació entre els països de la Unió Europea al 2001.

instal·lacions i equips nuclears) amb 3 milions d'euros i la categoria 6 (senyors i làsers) amb 2 milions d'euros.

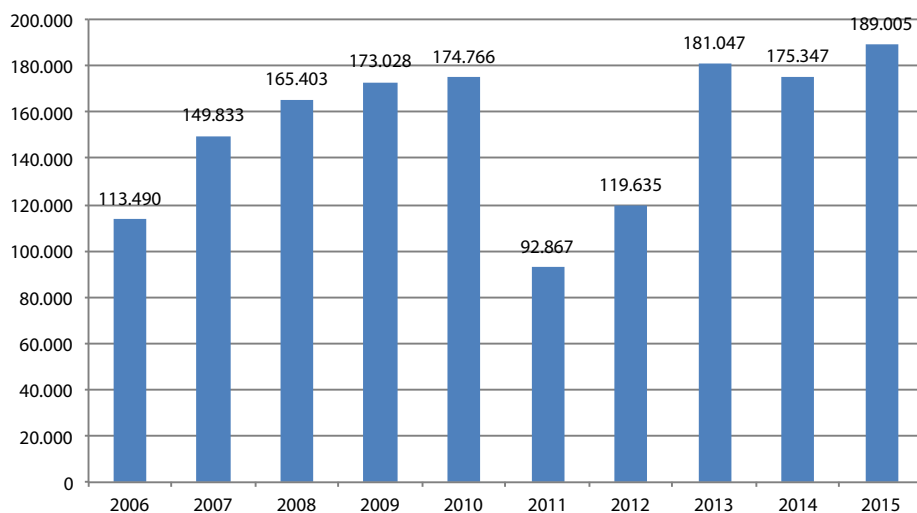
S'ha de recordar que països com Iran, Rússia o Xina estan sotmesos a sengles embargaments per certs productes. Però l'informe del Ministeri d'Economia i Competitivitat afirma que aquestes exportacions compleixen i respecten tots els compromisos contrets per Espanya.

Al 2015 es van autoritzar 405 llicències d'exportació, i se'n van denegar 7. Una denegació a Iran de vàlvules d'acer, ja que aquest producte estava inclòs entre les mesures restrictives contra l'Iran per perill de desviament a programes nuclears; una altra a Líbia de sulfur de sodi per la situació interna del país; una altra a Myanmar per embargament de l'UE; una altra a Pakistan de sulfur de sodi per no oferir garanties a l'usuari final i 3 denegacions a Rússia de circuits electrònics per la seva situació interna.

2.3 Exportacions d'armes curtes i lleugeres segons l'ESTACOM

Pel que fa a les exportacions d'armes curtes i lleugeres, disposem de dos fonts d'informació, la que proporciona el Ministeri d'Economia i Competitivitat (MEC) i la que es recull en la base de dades de Duanes ESTACOM. Segons la classificació de productes de material de defensa que es detalla en l'informe del MEC, al 2015 per la categoria 1 (armes de foc i calibre inferior a 20mm) es va exportar material per valor de 15,55 milions d'euros, per la categoria 2 (armes de calibre igual o superior a 20mm) es va exportar material valorat en 9,51 milions d'euros, per la categoria 3 (municions i components) es va exportar material per valor de 130,15 milions d'euros i per la categoria 4 (bombes, coets, torpedes, míssils) es va exportar material valorat en 112,85 milions d'euros. Aquestes exportacions les considerem com a exportacions d'armes curtes i lleugeres, tot i saber que no tot el material pot ser considerat lleuger o arma curta, donada la impossibilitat de segregar-lo, ho considerem. En definitiva, les exportacions del 2015 segons el MEC, van ascendir a 268,07 milions d'euros.

Gràfic 7. Exportacions espanyoles d'armes curtes i lleugeres 2006-2015

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades ESTACOM de l'Institut de Comerç Exterior. Valors corresponents al codi arencelari 93. Elaboració: Centre Delàs

Segons la base de dades de duanes ESTACOM, en concret les exportacions realitzades sota el codi arancelari TARIC 93,⁴ les exportacions d'armes curtes i lleugeres van ascendir a 189 milions d'euros. Les quatre principals exportacions van tenir lloc sota l'arancel 9306 (Bombes, granades, torpedes, mines, míssils, cartutxos i al-

4. Les armes incloses en cada epígraf del codi 93 poden consultar-se en l'Annex II del document.

Les exportacions realitzades de material de doble ús al 2014 han ascendit a 168 milions d'euros, el que representa un increment de l'11% respecte 2013

tres municions i projectils, i les seves parts, incloses les postes, perdigons i tacs per cartutxos), ascendint a 93,72 milions d'euros; seguit de l'arancel 9304 (les altres armes: armes llargues i pistoles de moll, aire comprimit o gas, porres) ascendint a 38,13 milions d'euros; l'arancel 9303 (les altres armes de foc i artefactes similars que utilitzin la deflagració de la pólvora: armes de caça, armes d'avantcàrrega, pistoles llançacoets i altres artefactes concebuts únicament per llançar coets de senyal, pistoles i revòlvers de fogueig, pistoles d'escorxador, canons llançacaps) ascendint a 25,44 milions d'euros i l'arancel 9305 (parts i accessoris d'articles de les partides 9301 a 9304) ascendint a 22,25 milions d'euros.

El rànquing dels 10 primers països receptors d'armes curtes i lleugeres del 2015 i segons la base de dades ESTACOM, està format per Estats Units (66,92 milions d'euros), Regne Unit (18,04 milions d'euros), Itàlia (13,68 milions d'euros), Portugal (5,49 milions d'euros), França (5,49 milions d'euros), Ghana (4,23 milions d'euros), Alemanya (3,94 milions d'euros), Turquia (2,56 milions d'euros), Dinamarca (1,1 milions d'euros) i Israel (1,1 milions d'euros). Entre els 10 han rebut el 64,4% del total de les armes curtes i lleugeres espanyoles al 2015 segons aquesta font.

Taula 2. Principals destins de les armes curtes i municions (en milers d'euros corrents)

Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
EUA	37.775,24	43.890,48	43.864,20	36.194,60	47.226,40	30.125,80	47.308,60	79.358,48	68.634,44	66.917,34	501.295,58
Regne Unit	9.299,69	10.364,82	10.903,80	9.422,00	10.073,10	9.871,40	12.626,30	13.902,35	20.591,66	18.043,94	125.099,06
França	7.671,35	8.227,44	13.426,60	12.021,50	11.991,40	6.806,60	5.515,70	5.675,41	4.767,91	5.486,55	81.590,46
Itàlia	2.297,04	2.924,48	4.441,10	3.271,90	5.894,50	4.948,40	9.165,90	10.479,28	10.461,88	13.679,43	67.563,91
Alemanya	6.507,85	9.294,55	9.439,20	8.118,10	7.366,00	6.234,40	6.173,30	4.800,95	2.543,44	3.040,04	63.517,83
Portugal	5.452,28	4.397,16	7.055,00	5.202,10	5.024,30	2.196,70	1.915,40	4.370,37	4.228,51	5.489,56	45.331,38
Dinamarca	2.228,22	9.539,74	7.324,70	8.400,20	11.132,80	461,40	593,50	855,73	620,65	1.107,05	42.263,99
Israel	247,27	274,08	1.103,50	3.062,60	5.141,80	2.822,40	2.523,20	5.460,55	6.025,57	1.144,64	27.805,61
Turquia	1.293,30	2.342,40	2.329,20	3.323,10	3.962,70	1.508,60	3.598,40	2.399,16	2.203,73	2.562,80	25.523,39
Ghana	3.257,74	3.580,16	3.646,10	3.462,20	1.831,40			1.874,16	2.794,08	4.226,44	24.672,28
Total	113.490,19	149.833,14	103.533,40	92.478,30	109.644,40	64.975,70	89.420,30	129.176,44	122.871,87	121.697,79	

Font: Base de dades ESTACOM de l'Institut de Comerç Exterior, codi aranzelari 93. Elaboració: Centre Delàs

2.4 Exportació de material policial i de seguretat, armes de caça i tir esportiu

L'informe de la Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa i Doble Ús no destina un apartat específic a l'exportació d'armes curtes o lleugeres però, fruit de la pressió que hem exercit centres d'estudis especialitzats en pau i desarmament i algunes ONG, als informes dels quatre últims anys han destinat un apartat a informar de les exportacions realitzades de material policial, anti-disturbis i d'armes de caça i tir esportiu, armes que per les seves característiques tècniques no són d'ús militar però que tenen un enorme impacte en els llocs en conflicte armat.

Per tant, en relació al **material policial i de seguretat (antidisturbis)**, a l'any 2015 es van autoritzar exportacions per valor de 9,24 milions d'euros i es va arribar a exportar material per valor de 2,75 milions d'euros, es va exportar el 29,3% de l'autoritzat. Si considerem les exportacions dels últims vuit anys, els principals destins han estat Angola, Perú, Tunis, Veneçuela i Bolívia. L'exportació més rellevant en el 2015 ha estat al Perú, per un valor de 2,53 milions d'euros en concepte d'artificis lacrimògens, aerosols i material per fabricar-los.

Al 2015 s'han denegat 2 llicències d'exportació a Egipte i 1 a Israel. A Egipte de gasos lacrimògens i a Israel de cartutxos de bales de goma, pel seu possible ús en repressió interna.

Pel que fa a les exportacions d'**armes de caça i tir esportiu** (escopetes, cartutxos i peces de recanvi), el govern va autoritzar 349 llicències d'exportació valorades en 150,61 milions d'euros i van denegar només 2 llicències d'exportació de cartutxos de caça a Guinea Bissau i 1 a Sierra Leone, la raó de la denegació va ser la situació d'instabilitat en la que es troba el país.

Al llarg de l'any 2015 es van exportar armes de caça i esportives per valor de 34,10 milions d'euros, un 22,8% de l'autoritzat. Els principals destins per valor de l'exportat en el període 2008-2015 han estat: Estats Units (2,95 milions d'euros al 2015), Ghana (3,89 milions d'euros al 2015), Turquia (1,77 milions d'euros al 2015), Austràlia (2,62 milions d'euros al 2015), Perú (1,76 milions d'euros al 2015), Japó (1,47 milions d'euros al 2015), Sudàfrica (0,56 milions d'euros al 2015) i Ucraïna (0,86 milions d'euros al 2015).

La Subdirecció General afirma que el 79,5% d'aquestes exportacions està constituït per cartutxos de caça, un 6,7% de beines, un 7,7% d'escopetes i un 5,0% de pólvora.

Finalment, s'ha de mencionar com a informació per tenir en compte que en el Registre de Nacions Unides d'armes petites i lleugeres el govern espanyol ha declarat que ha exportat a Senegal 75 revòlvers i pistoles automàtiques, a Itàlia 19 metralladores, a Camerun 8 llançagranades, a Indonèsia 377 llançadors portàtils de míssils i a Perú 666 llançadores portàtils de míssils.

3. EXPORTACIONS D'ARMES A L'ORIENT MITJÀ I PRESENCIA AL IEMEN

Novament aquest any volem posar sobre la taula tres qüestions: la primera, l'aposta política del govern espanyol per exportar armes a països que estan involucrats en el conflicte d'Orient Mitjà; la segona, anteposar criteris de política exterior i criteris de beneficis econòmics per sobre de les crisis humanitàries que poden generar aquestes exportacions; i tercera, com aquestes armes acaben o poden acabar en mans de milícies.

L'any 2015, un 24% de les exportacions totals de material de defensa espanyol (911 milions d'euros) han tingut com a destí els països que conformen Orient Mitjà, en especial els països del Golf Pèrsic. Fins el 2013 les exportacions espanyoles a aquests països no eren rellevants, la mitja entre 2006 i 2012 ha estat de 37 milions d'euros, però van passar al 2013 a 1.373 i al 2015 de 911 milions (veure Taula 3).

Taula 3 . Exportacions Espanyoles de material de defensa a països d'Orient Mitjà (en milers d'euros corrents)

Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
Aràbia Saudita	5.851,11	1.876,66		5.148,35	5.824,93	14.006,43	21.263,43	406.437,36	292.861,79	545.979,75	1.299.249,80
Emirats Àrabs Units	38,42	75,90	88,63	88,83		66,15	2.379,60	717.047,17		3.942,91	723.727,61
Egipte	168,30	385,59	1.316,38	4,20	2.539,84	69.834,52	50.323,59	126.653,09	107.951,05	106.412,58	465.589,13
Oman	95,01	1.267,68	47,64	591,65	3.195,20	3.310,39	670,07	98.036,16	64.893,48	161.335,79	333.443,07
Bahrain	702,30	2.323,49	15.945,28		40,69	6.350,52	21.145,35	24.129,99	39.931,56	3.238,88	113.808,06
Iraq										85.420,83	85.420,83
Israel	441,34	1.515,93	2.358,99	790,64	1.429,04	472,55	637,84	52,13	3.428,09	2.187,27	13.313,81
Jordània	600,00	0,35	860,45	707,28	1.615,34	2.584,94	384,52	608,97	190,21	1.394,11	8.946,17
Qatar	2.267,01	1.187,72	1.958,44	835,65	1.030,48	382,79			666,77	289,67	8.618,54
Kuwait			1.155,22				1.703,01		817,80	834,00	4.510,03
Iemen											0,00
Iran											0,00
Líban											0,00
Palestina											0,00
Síria											0,00
Total	10.163,49	8.633,32	23.731,03	8.166,60	15.675,52	97.008,29	98.507,41	1.372.964,86	510.740,75	911.035,79	

Font: Subdirecció General de Comerç exterior de Material de Defensa i Doble Ús. Elaboració: Centre Delàs

Taula 4. Principals destins a Orient Mitjà de les armes curtes i municions (en milers d'euros corrents)

Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
Israel	247,27	274,08	1.103,50	3.062,60	5.141,80	2.822,40	2.523,20	5.460,50	6.025,57	1.144,64	26.660,92
Bahrain				13.621,80	21,4			350,60	3,76	320,38	13.997,56
Emirats Àrabs Units	774,80	1.377,48	844,60	1.283,70	1.161,40	1.377,80	2.105,30	1.389,30	2.349,68	1.902,30	12.664,06
Aràbia Saudita	1.065,16	185,81	605,00	707,50	940,10	1.167,40	2.189,20	2.848,80	1.706,62	2.765,16	11.415,59
Líban	232,93	279,43	206,20	1.131,30	1.361,40	496,10	502,30	785,10	527,68	1.190,47	5.522,44
Iran	161,52	38,06	128,50	715,10	232,00	1.045,20	730,80	201,60	590,56	45,19	3.843,34
Oman	80,72	51,31		485,00	2.523,40					12,5	3.140,43
Kuwait	55,40	222,93	212,70	802,10	505,00	157,70	289,00	434,10	343,57	427,31	3.022,50
Jordània	7,68				199,00				0,91		207,59
Total	2.625,48	2.429,10	3.100,50	21.809,10	12.085,50	7.066,60	8.339,80	11.470,00	11.548,35	7.807,95	

Font: Base de dades ESTACOM de l'Institut de Comerç Exterior. Elaboració: Centre Delàs

3.1 Aràbia Saudita, client preferencial del material de defensa espanyol

Les exportacions més rellevants de 2015 han tingut com a destí l'Aràbia Saudita i han arribat als 546 milions d'euros, amb dos avions d'abastiment en vol (447 milions d'euros), un avió de transport (33 milions d'euros), peces i parts, granes i diverses municions; seguit d'Oman 161 milions d'euros, amb dos avions de transport (159 milions d'euros) i recanvis d'aeronaus; Egipte 106 milions d'euros amb quatre avions de transport (97 milions d'euros), components d'aeronaus, recanvis i peces de recanvi de blindats; Iraq 85 milions d'euros en sis vehicles blindats amb braç de robot i municions diverses.

Previ a les exportacions d'armes sol ser un requisit comú establir acords de cooperació en matèria de defensa. El país comprador no compra un sistema d'armes si no existeix una aliança militar i política amb el govern venedor que li garanteixi l'adequada transferència tecnològica, suport en el cicle de vida de l'arma i el subministrament de recanvis davant qual-sevol eventualitat o formació de personal en el seu ús. En definitiva, el comprador requereix compromisos de cooperació i

acords polítics entre els dos governs. Al marge d'aquests acords de cooperació, també solen establir-se acords de finançament que acompanyen als contractes d'adquisicions de material de defensa que es duran a terme.

En aquests últims anys Espanya ha firmat acords de cooperació militar amb Aràbia Saudita. En concret un acord de cooperació en matèria de defensa al 2008 i un acord tècnic per l'entrenament en l'Eurofighter de personal de les Forces Aèries Saudites per part del personal de l'exèrcit de l'Aire espanyol al 2010.

Al 2011 es va firmar l'estatut de la Comissió Mixta, un memoràndum d'enteniment (MOU) entre l'Oficina Nacional de Seguretat d'Espanya i el Ministeri de Defensa saudita; i també un memoràndum d'enteniment d'associació d'Aràbia Saudita al MOU del programa Eurofighter. Per últim, a finals del 2014, es va formar un grup de diàleg estratègic que treballa pel desenvolupament de totes les qüestions bilaterals en l'àmbit de la Defen-sa. Aràbia Saudita està inclosa en el Programa de Cooperació en Ensenyança Militar.

Aràbia Saudita està negociant la compra o adquisició de 5 corbetes tipus Avante 2200 amb Navantia. També negocia un contracte afegit a aquest que inclogui els sistemes de control, el cycle de vida complet i la formació o ensinistrament en l'ús d'aquests equips. A la fira de material de defensa marítim celebrada a Doha a finals de març de 2015, Navantia va fer unes declaracions anunciant que estava duent a terme la negociació d'un contracte per la construcció de 6 bucs de guerra per l'armada real saudita.

Aràbia Saudita fa uns anys va mostrar el seu interès d'adquirir blindats. Es sap que mostrava la possibilitat de comprar a Santa Bárbara Sistemas-General Dynamics la compra de 250-270 carros de combat Leopard, valorats en 3.000 milions d'euros, adquisició que ha d'anar acompanyada de la compra de munició per als mateixos. El dimecres 21 de setembre de 2016 el Senat Nord-americà ha autoritzat la venda de 130 tancs Abrams, 20 vehicles blindats i diversos equips militars per valor de 1.150 milions de dòlars a Aràbia Saudita; aquesta venda va ser aprovada per 17 senadors, és a dir, per dos terços de la cambra.⁵ L'adquisició del model de tanc Abrams americà pot posar en risc la venda espanyola de Leopards a Aràbia Saudita.

La britànica BAE ha fet públic l'anunci d'un acord amb Aràbia Saudita per vendre 72 avions de combat Eurofighter valorats en 5.340 milions d'euros, aquests avions formen part del programa d'armament conjunt de països de la UE el consorci del qual participa a l'empresa espanyola EADS Casa.

En els últims 5 anys Espanya ha venut a Riad 7 avions d'abastiment en vol, 1 avió de transport de municions d'artilleria, bombes, torpedes, míssils recanvis i peces d'aeronaus i altres materials.⁶

L'informe del SIPRI 2016 destaca a Aràbia Saudita com el segon comprador d'armes del món i senyala que les seves adquisicions en el període 2011-2015 representen un increment del 275% respecte a les adquisicions 2006-2011.

Aràbia Saudita és el principal importador d'armes dels països que conformen Orient Mitjà, les seves adquisicions han representat el 27% de les armes que tenen com a destí aquesta regió. El 46% de les armes que va adquirir en el període 2011-2015 provenen en el 46% d'Estats Units, un 30% del Regne Unit i un 6% d'Espanya.

5. Vegeu: <http://www.lavanguardia.com/internacional/20161002/41720616367/crisis-relaciones-eeuu-arabia-saudi-11s-acuerdo-iran.html>

6. Vegeu: http://www.centredelas.org/images/INFORMES_i_otros_PDF/ArabiaSaudiYemenArmas2016_foto.pdf

3.2. Explosius espanyols van poder acabar en mans d'ISIS

Al juny de 2015 un camió carregat amb més de 21 tones de material explosiu (cordó detonant⁷) va ser retingut per la duana turca a la frontera siriana, el material provenia de la planta Maxam Anadolu, filial turca de l'espanyola Maxam. El carregament tenia permís policial turc i el seu destí era Amman. El que és sospitós és que aquest carregament havia de creuar territori sirí per arribar al seu destí amb l'evident risc de que acabés en mans de qualsevol grup armat o inclús d'ISIS.

És lògic pensar que es tractava d'un enviament il·legal d'explosius a alguna de les milícies sirianes amb el consentiment del Govern turc o d'alts càrrecs públics.

Un treball publicat per Badia i Meseguer⁸ afirma que l'empresa destinatària que figura en la factura com a comprador es fantasma, no existeix, tant telefònicament com a internet no hi ha rastre d'ella. L'empresa productora afirma no tenir coneixement d'aquesta operació comercial. Una cosa improbable ja que sense una demanda de compra d'una empresa, l'administració turca no pot concedir l'autorització de trànsit i d'exportació, documentació amb la que estava dotat el carregament d'explosius.

L'empresa fabricant és Maxam Anadolu, una de les 45 filials de l'espanyola Maxam. Segons les investigacions de Badia i Meseguer en el consell d'administració de Maxam Anadolu hi ha un delegat de Maxam Espanya i aquest es el que decideix l'estratègia que ha de seguir l'empresa turca. Segons Maxam, l'empresa turca pren les seves decisions de forma independent a l'espanyola.

De tot això, hi ha elements de responsabilitats que és necessari abordar. Maxam Espanya havia de saber sobre l'existència d'aquella venda, és impossible que no tingués coneixement de la venda ni de la ruta, per tant s'ha de suposar que sabien que estaven venent explosius a les milícies sirianes o a ISIS. Però com que la fabricació i venda es feien des d'una empresa turca (Maxam Anadolu) i en territori turc, Maxam Espanya no ha de demanar autorització a la JIMDDU (Junta Interministerial de Material de Defensa i Doble Ús) i a duanes no s'ha de registrar aquesta venda. Per tant, com pot Maxam seguir venent explosius i no acatar la legislació europea i espanyola? Fàcil, constituint una empresa en un altre país que té personalitat jurídica pròpia en aquell país i eludir els controls polítics i jurídics espanyols.

La qüestió és, què pensa fer el nostre Govern amb Maxam, premiar-la per això?, contractar-li més subministraments d'explosius, bombes o míssils o, es prendrà seriosament el control d'armament per impedir que vendes com aquestes es duguin a terme?

3.3 Armes d'Instalaza a la guerra de Iemen

Des de fa casi dos anys Iemen està immers en una guerra civil entre dos grans faccions que reivindiquen ostentar el govern legítim del país, les forces lleials al govern d'Abd Rabbuh Mansur al-Hadi amb el suport de faccions del sud del país, amb seu a Aden, van entrar en conflicte amb els hutis i les seves forces, lleials a l'ex-president Ali Abdullah Saleh. A aquest conflicte se li ha incorporat una coalició internacional de països sunnites (entre ells Emirats Àrabs Units, Egipte, Bahrain o Jordània) liderada per Aràbia Saudita i amb el suport d'Estats Units, Regne Unit i Turquia, que ataca als hutis (xiïtes) adduint que estan sent recolzats per Iran.

7. El cordó detonant com un nucli d'explosius de més de 64 g/m té consideració de material de doble ús. Vegeu categoria 1A008 de l'Annex I del Reglament delegat de la Unió Europea 2015/2420 del 12 d'octubre de 2015.

8. Vegeu: <https://news.vice.com/es/article/como-explosivos-marca-espana-maxam-pudieron-acabar-en-manos-yihadistas-siria>

El del Iemen és un conflicte en el què les tensions polítiques internes es barregen amb les geopolítiques, sobretot en un context de confrontació regional entre Aràbia Saudita i Iran, disfressat d'enfrontament sectari entre sunnites i xiïtes. La lluita està relacionada amb el control sobre un racó estratègic de la Península Aràbiga, com a porta del Mar Roig –accés al canal de Suez- i de l'estret de Babel-Mandeb, per on circula la gran part del petroli i gas del Golf Pèrsic en la seva ruta marítima cap a Europa. La complexitat del conflicte va molt més enllà d'una dicotomia entre hutis i fidels al president al-Hadi amb suport de la coalició liderada per Aràbia Saudita. Inclou a altres actors, entre els quals destaquen les tropes lleials a l'ex-president Ali Abdallah Saleh, el Moviment Secessionista del Sud del Iemen, Al-Qaeda a la Península Aràbiga (AQAP) – Ansar al Sharia i Estat Islàmic.

A l'agost de 2016 ARES (Armament Research Service) ha publicat al seu informe nº6,⁹ la presència de llançacoets C-90CR i granades de mà Alhambra produïdes per l'empresa espanyola Instalaza en mans de la insurgència hutí al Iemen. El govern del Iemen no ha comprat aquestes armes a Espanya, per tant, que els hutis estiguin en possessió d'aquestes armes, només pot ser degut a que les hagin robat a les pròpies forces d'Aràbia Saudita o que Aràbia Saudita les hagi subministrat a grups rebels iemenites i que els hutis els hi hagin sostret a aquests grups.

La llista de material militar espanyol la presència del qual s'ha confirmat al Iemen inclou també uns vehicles tàctics (tot terreny) URO VAMTAC, d'Urovesa (fabricat a Santiago de Compostela).¹⁰

En definitiva, aquestes armes han estat adquirides per Aràbia Saudita amb autorització del govern espanyol i posteriorment han acabat en mans de la insurgència hutí. La JIMDDU autoritza exportacions d'armes a països com Aràbia Saudita o Egipte, Turquia, Bahrain o Jordània tot i saber que aquestes armes poden acabar essent utilitzades en el conflicte del Iemen, on amb freqüència és la població civil i fins i tot hospitals els que són objecte dels enfrontaments bèl·lics.

4. LA POLÍTICA DEL GOVERN EN RELACIÓ A LES EXPORTACIONS D'ARMAMENT

4.1. La política de foment de les exportacions d'armament

Un dels elements clau que explica l'elevada quantitat de les transferències espanyoles d'armament és la política de foment de les exportacions que ha continuat posant en pràctica el Govern. Aquesta política està marcada per un important grau de secretisme i opacitat. En aquest sentit, les estadístiques oficials segueixen sense aportar informació sobre els contractes govern a govern celebrats al llarg de l'any 2015, tot i la importància que sembla estar adquirint aquest instrument. La carència d'informació en aquest sentit no és obstacle per incorporar en aquest informe un recordatori de les eines de la política de foment de les exportacions d'armament existents a Espanya, analitzades en el nostre informe: "Exportacions espanyoles d'armament 2004-2013 Promou el govern exportacions il·lícites d'armament?"¹¹ En el que es pot comprovar que en la venda d'armes la voluntat política és òbvia i es veu materialitzada en polítiques concretes.

9. Vegeu: <http://armamentresearch.com/research-report-no-6-spanish-c90-cr-rocket-launchers-alhambra-hand-grenades-in-yemen/>

10. http://politica.elpais.com/politica/2016/10/08/actualidad/1475941722_950052.html

11. "Exportacions espanyoles d'armament 2004-2013 Promou el govern exportacions il·lícites d'armament?" (2014), pgs. 18 i 19.

4.2. Les exportacions a Iraq: la utilització del comerç d'armament com a instrument d'intervencionisme militar

El Govern espanyol està utilitzant el comerç d'armes com un instrument d'ingerència militar en les relacions internacionals. Durant el 2014, el Govern va autoritzar l'exportació d'armament a Iraq per valor de 96 milions d'euros.¹²

Segons va manifestar el Secretari d'Estat de Comerç davant la Comissió de Defensa del Congrés dels Diputats, les exportacions a Iraq responien a un canvi de criteri en relació amb aquest país amb la fi de contribuir a la lluita contra el denominat Estat Islàmic. Canvi de criteri que obeeia als acords assolits en el Consell d'Assumptes Exteriors de la Unió Europea a l'agost de 2014.¹³ L'any 2015 es van autoritzar exportacions a Iraq per valor de 64,5 milions d'euros, mentre que les exportacions realitzades van assolir la xifra de 85,4 milions d'euros.

Aquestes exportacions són contràries als criteris legals per atorgar autoritzacions d'armament, criteris que s'orienten a prevenir conflictes i a evitar violacions de drets humans. En aquesta qüestió, resulta problemàtic que els països de la Unió Europea considerin que són legítimes les exportacions d'armes "amb fins humanitaris";¹⁴ categoria en la que es podrien incloure les transferències espanyoles d'armes a Iraq.

La ingerència a través del comerç d'armament és més opaca i suposa un menor grau d'intensitat que intervenir militarment a través de l'enviament de tropes. Per això, suposa un menor cost polític pel Govern que les adopti. D'aquí la incoherència política de control de les exportacions que practica el Govern espanyol. Mentre que per un costat s'autoritza l'exportació d'armament a Iraq per afavorir la lluita contra l'Estat Islàmic, per l'altre, s'autoritzen transferències a països que donen suport a aquesta organització terrorista obertament: Aràbia Saudita i Emirats Àrabs Units. Al 2014, es va exportar armament a Aràbia Saudita per valor de 292 milions d'euros i al 2015 per valor de 546 milions (un total de 1.299 milions durant el període 2006-2015). En el cas d'Emirats Àrabs Units, tot i que només es van exportar armes per valor per 3,9 milions d'euros al 2015 i no es va exportar res al 2014, al 2013 les transferències van ascendir a 717 milions d'euros (723 milions en el període 2006-2015).

4.3. Aplicació a Espanya del Tractat sobre el Comerç d'Armes

El Tractat sobre el Comerç d'Armes (TCA) va entrar en vigor el 24 de desembre de 2014.¹⁵ A Espanya, des del 3 de juny de 2013 es van aplicar provisionalment els articles 6 i 7 del TCA, relatius a les prohibicions i els criteris que s'han de tenir en compte al autoritzar exportacions d'armament.¹⁶ Per tant, 2015 és el primer any durant el qual ha estat vigent la totalitat del TCA.

12. Al setembre de 2014, el Govern espanyol va donar 300 cascs i 500 armelles anti-fragments a Ucraïna, en el marc de les mesures de suport adoptades per l'OTAN.

13. Vegeu el Diari de Sessions del Congrés dels Diputats, X Legislatura, núm. 878, Comissió de Defensa, del 10 de juny de 2015, pàg. 3; [http://www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/PopUpCGI?CMD=VERLST&BASE=pu10&FMT=PUWTXDTS.fmt&DOCS=1-1&QUERY=%28DSCD-10-CO-828.CODI.%29#\(P%C3%A1gina2\)](http://www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/PopUpCGI?CMD=VERLST&BASE=pu10&FMT=PUWTXDTS.fmt&DOCS=1-1&QUERY=%28DSCD-10-CO-828.CODI.%29#(P%C3%A1gina2))

14. Les exportacions d'armament <<per motius humanitaris>> es recullen en un document tècnic, la Guia de l'usuari de la Posició Comuna 2008/944/PESC, la última versió de la qual és del 20 de juliol de 2015 (document COARM 172 CFSP/PESC 393), pàg. 10. La Guia de l'usuari es pot consultar en el buscador de documents del Consell Europeu i el Consell de la UE (www.consilium.europa.eu). Per a un anàlisi crític d'aquest tipus d'exportacions, vegeu Eduardo Melero Alonso: La política d'exportacions d'armament dels països de la Unió Europea a Àfrica (2002-2010). Especial consideració a les exportacions espanyoles, ICIP, Barcelona, 2014, pàgs. 20-22, http://icip.gencat.cat/web/.content/continguts/publicacions/documents_i_informes/arxius/melero2_definitivo.pdf.

15. BOE del 31 d'octubre de 2014, https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2014-11165.

16. Vegeu BOE del 9 de juliol de 2013, <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-7471>.

Segons el TCA, aquest tractat estableix que cada Estat que hi forma part ha d'elaborar una llista nacional de control, que es recomana que sigui pública, la qual haurà de contenir com a mínim les categories incloses en el Registre d'Armes Convencionals de les Nacions Unides (UNROCA). Espanya ha complert aquesta obligació a través de la Llista Comuna Militar de la Unió Europea, aprovada pel Consell el 9 de febrer de 2015 i publicada en el Diari Oficial de la Unió Europea.¹⁷

L'eina fonamental per exercir el control sobre les transferències d'armes, vindrà determinada pels informes anuals que cada Estat realitzi. El Tractat no contempla la possibilitat que es facin públics els informes que cada Estat part presenti a la Secretaria del TCA. Aquests informes anuals han d'incloure les exportacions i importacions autoritzades o realitzades. No així les denegacions i poden excloure dades comercialment sensibles o relatives a la seguretat nacional. Es preveu que aquest informe pugui contenir la mateixa informació que la presentada pels Estats a l'UNROCA.

Les estadístiques oficials espanyoles no fan cap referència a quines dades concretes que s'han aportat a l'informe presentat davant la Secretaria del TCA, però si recullen la informació presentada davant l'UNROCA.¹⁸ L'informe presentat per l'Estat espanyol davant la Secretaria del TCA coincideix amb la informació presentada davant l'UNROCA sobre les exportacions i també senyala que s'han importat dos rifles provinents d'Estats Units.¹⁹

Perquè l'intercanvi d'informació en el marc del TCA pugui tenir èxit i perquè l'informe de l'UNROCA pugui servir a la seva funció desitjada, és necessària la transparència, que els informes siguin públics. També es requereix resoldre la baixa participació dels Estats en la presentació d'informes, països exportadors com Xina, França, Itàlia, Israel o Rússia no han informat sobre les seves exportacions al igual que rellevants compradors com Aràbia Saudita, els Emirats Àrabs Units o Pakistan, no han informat de les seves adquisicions. També s'ha de millorar la qualitat de la informació subministrada.

5. CONCLUSIONS I RECOMENACIONS

Un any més, Espanya consolida la seva rellevància en el rànquing mundial de països exportadors d'armes, ocupant la setèima posició i mantenint el valor de les exportacions per sobre dels 3.000 milions d'euros. Assolint, a més, la xifra rècord de 10.676 milions d'euros en exportacions autoritzades. Tot això és conseqüència, en gran mesura, de l'activa política governamental de foment de les exportacions d'armament i de la internacionalització de la indústria de defensa.

Aquesta política de foment de les exportacions d'armament presenta una gran opacitat. Un any més la nostra recomanació en aquest sentit és dotar de transparència a les polítiques que afavoreixen l'exportació de material de defensa espanyol. En especial, el Ministeri de Defensa hauria d'informar dels contractes Govern a Govern celebrats i també dels Memoràndums d'Entesa que puguin tenir efectes en el comerç d'armes, amb la fi de poder analitzar en quina mesura aquests instruments estan influïent en l'atorgament de les autoritzacions administratives d'exportació. Només d'aquesta manera seria possible determinar si la política governamental de foment de les exportacions d'armes posa en risc

17. DOUE C 129, del 21 d'abril de 2015, [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015XG0421\(05\)&from=ES](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015XG0421(05)&from=ES). La llista també es recull a l'Annex I. 1 del Real Decret 679/2014, de l'1 d'agost, pel que s'aprova el Reglament de control de comerç exterior de material de defensa, d'altre material i de productes i tecnologies de doble ús.

18. Vegeu l'Annex V. Estadístiques espanyoles referides al Registre d'Armes Convencionals de Nacions Unides; pàgina 99 de les Estadístiques espanyoles d'exportació de material de defensa, d'altre material i de productes i tecnologies de doble ús, any 2015.

19. L'informe presentat per Espanya davant la secretaria del TCA es pot consultar a http://thearmstradetry.org/images/ATT_Informe_Anual_Espa%C3%B1a_2015.pdf.

la rigorositat de l'aplicació de la legislació en matèria de control del comerç de les exportacions de material de defensa d'obligat compliment per a Espanya.

Prova d'aquesta aplicació poc rigorosa de la llei és el fet que Orient Mitjà s'hagi convertit en un destí de gran rellevància per les armes espanyoles, tant pel pes que tenen com pel conflicte armat que assota tota la regió. El 24% de les armes exportades espanyoles ha tingut com a destí els Països del Golf, tots ells involucrats d'un mode o altre (suport polític, econòmic o en armament) a alguna de les parts armades dels conflictes que castiga la regió. És probable que totes aquestes armes i les que es van comprar en anys anteriors estiguin sent utilitzades en els bombardejos a ciutats kurdes, sirianes, iraquianes o iemenites, de la mateixa manera que existeix la possibilitat que la utilització d'aquestes armes sigui la que hagi provocat la sortida massiva de ciutadans cap a altres emplaçaments, inclosa l'actual crisi humanitària de refugiats.

En l'informe d'aquest any volem destacar tres casos especialment controvertits sobre les exportacions espanyoles d'armes. En primer lloc, el fet que explosius produïts per l'empresa turca **Maxam Anadolu**, que forma part del grup espanyol Maxam, poguessin haver caigut en mans d'ISIS. Maxam va eludir l'aplicació dels controls més rigorosos de la legislació europea a través de la creació d'una empresa en un altre país. El segon cas es refereix a les armes espanyoles exportades a **Aràbia Saudita** que estan sent utilitzades en el conflicte del Iemen. Un fet que hauria de suposar la denegació immediata d'autoritzacions d'exportació a aquest país. El tercer exemple són les exportacions realitzades a **Iraq**, amb la finalitat de donar suport a les seves forces armades en la lluita contra el denominat Estat Islàmic. En definitiva, aquests exemples posen de manifest que les exportacions d'armaments són utilitzades com un instrument de política exterior del Govern.

Un altre dels àmbits en que es fa patent la poca rigorositat en l'aplicació de la llei són les exportacions d'armes curtes i lleugeres, així com les armes de caça i tir esportiu. Resulta preocupant el pes cada vegada major que tenen les transferències d'aquests tipus d'armes en el conjunt de les exportacions espanyoles. Continuen exportant-se armes a països en situació de tensió o conflicte, països amb graus de violència elevada i extrema, països que de manera regular apareixen com països que vulneren sistemàticament el drets humans, o a països sotmesos a algun tipus d'embargament. Es tracta, en definitiva, d'exportacions que poden considerar-se il·lícites, ja que vulneren l'esperit de la llei que regula les exportacions d'armes a Espanya.

Tot i això, el control de les exportacions d'armes no és un repte simplement jurídic, no és suficient en comprovar fins a quin punt s'ha complert o no la llei que regula aquestes exportacions. El repte principal és polític i humanitari. És a dir, no és de cap mode acceptable que les armes espanyoles siguin utilitzades com a eina de política exterior i encara més si això suposa provocar violència i danys irreversibles sobre la vida de milions de persones.

ANNEX I

Taula 1. Exportacions espanyoles de material de defensa (en milers d'euros corrents)

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
1	Regne Unit	86.811,06	93.157,32	95.534,57	121.955,09	121.616,59	277.923,24	184.773,74	546.144,69	862.685,36	474.378,76	2.864.980,41
2	Alemanya	81.328,51	82.701,92	169.371,61	160.216,29	106.009,34	113.568,17	129.688,22	167.569,85	272.448,95	646.981,15	1.929.884,01
3	Austràlia	9.042,34	1.106,94	1,69	251,43	24.610,34	424.472,25	505.740,97	609.132,64	139.688,56	94.372,51	1.808.419,68
4	Noruega	269.901,10	266.367,96	265.691,48	281.288,79	5.146,17	362.963,60	4.777,64	3.577,88	2.019,63	1.590,75	1.463.325,00
5	França	10.489,79	16.881,94	9.602,04	17.618,26	32.258,22	46.265,87	72.004,03	402.333,48	520.669,01	326.688,89	1.454.811,54
6	Àràbia Saudita	5.851,11	1.876,66		5.148,35	5.824,93	14.006,43	21.263,43	406.437,36	292.861,79	545.979,75	1.299.249,79
7	Veneçuela	3.241,05	4.290,13	111,45		212.000,00	567.357,98	182.364,69	16.673,24	10.778,85	15.301,04	1.012.118,42
8	Emirats Àrabs Unit	38,42	75,90	88,63	88,83		66,15	2.379,60	717.047,17		3.942,91	723.727,60
9	Itàlia	33.500,01	47.084,24	62.319,52	70.832,53	71.899,80	50.670,32	101.991,64	117.304,17	96.126,32	71.461,62	723.190,16
10	Malàisia	62,83	152.939,03		180.525,76	27,35	5.214,44	10.879,26	5.490,81	2.515,28	297.522,27	655.177,02
11	EEUU	17.126,55	38.343,10	22.375,96	55.400,73	75.172,93	115.602,25	91.220,62	84.615,81	34.026,19	65.350,25	599.234,39
12	Mèxic	5,30	14,00	108,11	43.782,22	132.716,65	109.601,96	84.726,74	1,10	78,54	140.935,09	511.969,70
13	Egipte	168,30	385,59	1.316,38	4,20	2.539,84	69.834,52	50.323,59	126.653,09	107.951,05	106.412,58	465.589,13
14	Brasil	74.051,52	79.913,48	63.446,39	46.961,90	14.867,47	2.922,21	1.175,65	114.523,77	28.867,08	31.995,67	458.725,14
15	Turquia	1.426,94	0,63	1.113,19	1.249,85	357,00	66,35	31.628,94	7.501,76	243.673,49	167.954,97	454.973,12
16	Grècia	22.833,97	5.266,20	211,45	31.197,26	189,71	16.061,19	152.559,18	97.380,34	47.443,85	18.652,25	391.795,39
17	Omn	95,01	1.267,68	47,64	591,65	3.195,20	3.310,39	670,07	98.036,16	64.893,48	161.335,79	333.443,05
18	Xile	178.592,76	2.308,35	710,72	3.477,96	24.125,30	62.466,82	20.468,13	19.269,69	9.607,30	8.759,83	329.786,86
19	Indonèsia	2.048,63	3.827,31	3.741,92	5,76	466,66	1.027,10	55.560,29	85.709,62	112.030,58	21.861,81	286.279,68
20	Colòmbia		16.022,45	31.137,53	33.311,96	29.128,89	24.987,27	5.744,10	59.729,07	1.709,16	12.847,11	214.617,52
21	Marroc	16.824,34	11.133,80	113.900,26	31.118,34	2.512,00	1.529,90	2.854,22		9.702,55	24.226,53	213.801,95
22	Portugal	261,48	234,57	4.535,86	105.880,75	43.963,23	41.797,02	28,37	236,11	3.472,28	4.732,71	205.142,38
23	Polònia	68,43	32.520,53	1.575,99	1.762,58	1.126,36	1.648,47	81.197,70	61.160,21	803,24	1.836,80	183.700,33
24	Kazakhstan		1,10		18.930,00			54.052,34	1.479,89	53.895,55	21.990,26	150.349,15
25	República Txeca	108,00	117,33	105,31	5.666,44	105.173,42	988,46	3.383,30	1.491,32	1.863,22	16.445,38	135.342,18

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
26	Bahrain	702,30	2.323,49	15.945,28		40,69	6.350,52	21.145,35	24.129,99	39.931,56	3.238,88	113.808,04
27	Filipines		49,82		137,84	0,67	2,75				102.089,57	102.280,66
28	Equador	216,63	54,25	324,28	1.236,08	215,38	345,21	233,63		85.921,27	11.171,95	99.718,67
29	Vietnam				0,17					36.491,58	60.588,14	97.079,89
30	Camerun	0,90				1,00	1,20	674,75	62.457,61	28.522,91	1.540,03	93.198,40
31	Iraq										85.420,83	85.420,83
32	Suïssa	721,15	518,64	5.128,79	18.261,43	24.605,72	724,78	836,87	13.607,04	7.225,19	9.807,94	81.437,54
33	Índia	1.645,60	261,46	1.919,52	10.635,78	13.741,36	4.990,82	8.968,76	12.053,72	14.783,37	8.775,76	77.776,14
34	Finlàndia	1.504,54	36.359,92	4,00	26,37	53,78	24.614,16	3,93	2,20	679,73	2.181,33	65.429,96
35	Ghana				2.293,80		26.958,86	27.080,40	3.784,84	342,74	332,31	60.792,95
36	Dinamarca	1.348,41	7.125,24	7.192,74	8.824,92	17.208,81	4.044,18	3.935,32	1.587,85	2.333,00	2.358,91	55.959,38
37	Uzbekistan										54.750,11	54.750,11
38	Corea del Sud	48,43		1.147,33	11.560,88	10.591,06	6.823,17	3.839,34	70,04		14.394,92	48.475,16
39	Botswana	5.973,56			37.499,26	1.404,42	124,89				470,41	45.472,55
40	Bèlgica	1.700,94	809,60	2.987,09	4.053,47	3.006,67	1.618,13	1.709,66	4.225,11	7.248,41	8.799,65	36.158,73
41	Suècia	27,88	36,37	50,23			30,21	3.780,42	11.802,93	10.099,51	5.550,85	31.378,41
42	Àustria	1.034,20	4.584,03	11.743,24	440,80	3.323,82	1.553,89	3.467,80	1.796,38	1.568,15	1.132,78	30.645,10
43	Pakistan	1.037,78	971,07	199,41	760,32	390,05	12.895,91	3.558,72	4.018,03	1.441,97	2.076,58	27.349,83
44	Tailàndia	671,41		156,90	526,35	776,59	7.789,17	7.297,40	2.310,16	3.431,53	3.591,12	26.550,63
45	Canadà	1.098,86	1.131,78	919,99	3.887,02	2.443,85	1.067,22	1.204,68	1.969,88	3.310,79	4.792,40	21.826,48
46	Singapur	1.412,33	6.021,92	570,00	682,00	2.338,65	1.868,07	90,04	845,73	2.330,09	5.031,05	21.189,88
47	Groenlàndia									19.786,74		19.786,74
48	Irlanda		2.612,50		1.415,00	4.706,47	4.187,00	2.323,70	897,50	600,00	1.466,53	18.208,70
49	Israel	441,34	1.515,93	2.358,99	790,64	1.429,04	472,55	637,84	4.884,47	3.428,09	2.187,27	18.146,14
50	Nova Zelanda	5.972,54		108,75		43,48	1.418,84		3.107,72	448,26	6.334,35	17.433,93
51	Romania	767,47	726,59	10.732,23	3,87	1.082,07	3.243,57	3,52	10,33	0,15	47,89	16.617,69
52	Perú	145,69	156,70					522,60	1.092,75	2.836,16	10.923,42	15.677,32
53	Líbia	25,95		3.839,22		11.247,10				278,67		15.390,94

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
54	Rwanda				15.175,00							15.175,00
55	Uruguai	15,00		8.439,32	3.569,99	84,66	40,19	0,60	52,50	1.101,41	874,97	14.178,64
56	Països Baixos	861,75	4.660,56	4.676,96	93,43	24,44	1,14	615,54	51,70	402,51	1.766,50	13.154,52
57	Tunis					778,48				1.611,60	9.897,67	12.287,75
58	Argentina	3,20		1.447,32	25,37	148,12	7,67	2.501,64	20,31	549,47	5.821,20	10.524,30
59	Algèria			690,16	3.394,21	3.116,63	136,77			419,85	1.608,65	9.366,26
60	Jordània	600,00	0,35	860,45	707,28	1.615,34	2.584,94	384,52	608,97	190,21	1.394,11	8.946,16
61	Qatar	2.267,01	1.187,72	1.958,44	835,65	1.030,48	382,79		52,13	666,77	289,67	8.670,67
62	Kènia				511,00	1.985,91				748,25	1.352,80	4.597,95
63	Kuwait			1.155,22				1.703,01		817,80	834,00	4.510,03
64	Estònia				320,99	641,46	4,60	2.376,04	5,52		295,63	3.644,24
65	Hongria	2,43	1,60		103,93	1.228,78	308,08	1.558,88	0,50	386,79		3.591,00
66	Eslovènia		2.721,05		1,71	7,28	10,25	2,03	1,78	636,17	5,40	3.385,67
67	Afganistan								2.257,73	572,59	149,30	2.979,62
68	Letònia					495,48	518,88	540,96	74,75	597,55		2.227,61
69	El Salvador		124,15	124,15		1.787,14						2.035,44
70	Costa Rica		1.101,92	823,33	7,99			8,97				1.942,20
71	Sud-àfrica	501,50		4,00	0,90	9,98	23,40	17,75	66,39		1.299,76	1.923,68
72	Bolívia	300,00		841,79	718,03	1,95						1.861,77
73	Trinitat i Tobago	30,00				635,43			250,32		570,05	1.485,80
74	Bulgària	19,99		1,51		3,66	6,83	12,10	138,93	633,10	228,34	1.044,47
75	Bangla Desh						749,32	184,37		0,71		934,40
76	Angola			857,22		9,58						866,80
77	Luxemburg	49,21	5,54		1,91			323,30	18,15	151,76	268,24	818,10
78	Sèrbia - Montenegro			7,60		7,32	650,55			10,27	12,01	687,75
79	Guatemala									680,16		680,16
80	Cuba				3,50	44,92	168,25	63,47	53,75	129,18	208,08	671,16
81	Gabon				89,86	305,33		252,68				647,87

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
82	República Dominicana				66,46	418,21	7,32					491,99
83	Brunei										429,81	429,81
84	Rússia				400,00			14,34		6,87		421,20
85	Sri Lanka	2,00	2,00	138,78	102,00	160,00						404,78
86	Andorra	45,78	20,19	30,71	21,24	28,21	12,90	18,22	11,96	24,61	74,73	288,54
87	Paraguai					44,02	65,18	80,00	3,44		1,00	193,65
88	Eslovàquia				57,81	57,81			3,16	6,80	65,18	190,76
89	Lesoto										178,00	178,00
90	Hong Kong (Rep Xina)					50,00	50,00					100,00
91	Nicaragua								62,52			62,52
92	Tanzània	0,00	12,00			1,60			1,20	33,00	2,47	50,27
93	Senegal		0,39								33,23	33,62
94	Seychelles							12,08		11,73		23,81
95	Ucraïna			2,94							20,29	23,23
96	Guinea Equatorial			14,56							2,55	17,11
97	Lituània							6,25	2,92		4,50	13,68
98	Malta						3,56		8,01			11,57
99	Zàmbia								0,57	8,13		8,70
100	Mauritània				1,71	2,51	1,85					6,07
101	Kirguizistan	0,70									5,10	5,80
102	Nova Caledònia (França)										5,40	5,40
103	Panamà		1,69		3,00		0,45					5,14
104	Guinea Bissau		3,12	0,30			0,30		0,70			4,42
105	Monòlia		1,60									1,60
106	Burkina Faso										0,58	0,58
107	Liechtenstein	0,40										0,40
	Total	758.263,29	839.784,04	838.915,86	1.224.560,78	1.006.686,19	2.153.289,38	1.768.674,19	3.907.901,36	3.203.248,42	3.720.310,87	

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa i de Doble Ús. Elaboració: Centre Delàs

Taula 2. Exportacions espanyoles de material de defensa per categories de productes (en milers d'euros corrents)

Cat.	Descripció	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015	%
10	Aeronaus militars	122.972,51	201.403,57	321.918,38	415.682,39	585.703,47	1.123.946,37	763.229,64	2.756.702,27	2.598.884,46	3.185.437,17	12.075.880,21	59
9	Bucs de guerra	445.947,71	408.553,64	258.906,95	448.734,15	232.792,99	941.495,08	688.474,28	642.793,01	156.880,02	65.083,80	4.289.661,62	21
8	Combustibles i explosius militars	69.525,77	87.763,84	8.171,62	91.480,73	30.871,87	122.279,34	250.948,24	160.490,02	111.154,36	52.365,64	985.051,43	5
4	Bombes coets, torpedes, míssils	51.175,41	88.578,75	98.951,26	72.156,70	105.160,00	56.741,31	88.692,81	58.697,50	78.121,87	112.850,86	811.126,47	4
15	Equips de formació d'imatge o de contramesura	63.659,02	73.596,92	77.473,27	168.291,05	65.317,74	92.397,88	46.336,23	57.972,01	38.307,13	47.236,80	730.588,05	4
3	Municions i components	9.104,54	18.132,14	16.770,97	17.848,90	40.882,94	36.120,74	35.845,09	115.744,43	92.294,96	130.152,51	512.897,22	3
6	Vehícles terrenys militars	39.755,05	35.654,88	126.639,32	42.500,38	10.814,74	9.273,39	10.290,85	12.546,31	9.034,36	33.482,09	329.991,38	2
11	Equips electrònics	11.325,76	6.114,13	6.085,42	48.004,86	18.119,28	17.427,67	36.521,89	63.345,59	50.026,68	43.075,79	300.047,06	1
1	Armes de foc (calibre inferior a 20 mm)	3.711,92	2.182,42	5.673,59	14.546,41	10.095,58	14.010,68	16.961,37	21.196,22	19.429,46	15.549,93	123357,586	1
21	Equip lògic (software)	6.287,71	604,37	5.522,93	13.475,05	23.390,72	18,50	801,61	13.522,08	5.789,22	9.687,31	79.099,49	0
2	Armes o armament (calibre igual o superior a 20 mm)	4.629,49	4.601,35	5.581,70	10.462,48	1.541,41	2.234,95	10.518,79	1.932,51	13.290,27	9.511,85	64.304,79	0
22	Tecnologia	8.831,47	1.042,05	0,50	150,00		0,00	237,57		20.663,03	25,00	30.949,62	0
5	Sistemes de direcció de tir	6.754,54	3.484,65	786,47	2.961,26	2.931,37	837,32	4.195,90	1.726,29	2.220,29	4.933,53	30.831,61	0
14	Equips d'entrenament i simulació	1.219,91					12.244,72			83,98	5.580,33	19.128,95	0
13	Equips i construccions blindades	152,67	1.228,67	912,15			0,00		1.106,95	6.588,31	5.225,05	15.213,80	0
16	Peces de forja i fosa	20,86			24,17	680,67	639,07		3,65	283,89	16,80	1.669,10	0
18	Equips per la producció				84,35		1.545,62					1.629,97	0
17	Equips i materials diversos			969,90			0,00	359,67				1.329,57	0
7	Agents toxicològics i materials radioactius			105,00	113,00		0,00	34,00	122,52	196,13	96,42	667,07	0
12	Sistemes d'armes d'energia cinètica						0,00					0,00	0
19	Sistemes d'armes d'energia dirigida						0,00					0,00	0
20	Equips criogènics i superconductors						0,00					0,00	0
23	Material paramilitar o de seguretat											0,00	0
	Total	845.074,34	932.941,36	934.469,43	1.346.515,87	1.128.302,78	2.431.212,62	1.953.447,93	3.907.901,36	3.203.248,42	3.720.310,87		100

Font: Subdireccin General de Comerç Exterior de Material de Defensa i de Doble Ús. Elaboració: Centre Delàs

Taula 3. Exportacions espanyoles de material de defensa a països de l'OCDE, OTAN, UE i amb un Índex de Desenvolupament Humà mitjà i baix 2006-2015
(en milers d'euros corrents)

	2005	2007	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total anual	845.074	932.941	934.450	1.346.516	1.128.303	2.431.213	1.953.448	3.907.901	3.203.248	3.720.311
OCDE	726.308	648.188	669.576	950.420	813.738	1.701.179	1.490.805	2.161.751	2.273.131	2.101.549
%	86	69	72	71	72	70	76	55	71	56
OTAN	529.705	599.858	658.947	870.418	587.881	1.038.378	866.545	1.497.406	2.100.939	1.814.706
%	63	64	71	65	52	43	44	38	66	49
UE- 27	242.718	337.607	380.644	530.473	514.077	589.067	743.910	1.414.248	1.830.856	1.585.349
%	29	36	41	39	46	24	38	36	57	43
Països amb IDH mitjà i baix	29.775	16.773	124.769	103.748	32.069	127.975	153.823	297.730	317.701	347.583
%	4	2	13	8	3	5	8	8	10	9

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa i de Doble Ús. Elaboració: Centre Delàs

Taula 4. Exportacions espanyolas de productes i tecnologies de doble ús (en milers d'euros corrents)

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
1	EUA	48.966,67	58.651,18	37.213,78	4.268,15	4.868,04	15.259,20	91.415,96	7.434,55	30.838,30	22.891,94	321.807,77
2	Iran	2.162,30	24.896,17	61.953,31	38.983,60	39.222,24	16.775,94	31.041,97	21.515,53	26.446,01	14.118,86	277.115,92
3	República Xina	7.829,89	7.943,52	14.400,75	9.646,14	18.008,25	18.612,53	19.958,59	30.602,20	23.330,51	18.723,13	169.055,49
4	Brasil	3.150,30	6.841,54	6.758,84	2.944,86	7.861,34	10.607,48	4.599,20	7.393,31	5.010,15	16.319,81	71.486,83
5	Rússia	459,24	399,70	337,62	5.674,26	3.118,99	3.084,26	4.308,89	9.357,82	14.402,11	11.394,87	52.537,74
6	Veneçuela	2.640,53	3.026,37	4.105,15	4.308,25	4.872,39	3.249,57	6.129,93	5.099,09	9.270,78	1.566,70	44.268,77
7	Argentina	428,27	1.098,32	2.208,97	7.113,65	6.121,81	6.628,72	6.280,53	2.685,64	1.207,50	2.390,62	36.164,02
8	Turquia	1.638,54	559,39		922,01	888,30	4.844,74	12.254,41	5.027,50	7.494,10	635,07	34.264,07
9	Emirats Àrabs Unit	297,10	0,09	0,07	22,77	13,33	9,98	41,89	13.196,78	6.854,59	13.823,78	34.260,37
10	Cuba	4.201,41	2.470,95	2.410,91	3.069,58	2.799,30	2.717,03	4.304,59	2.440,39	1.820,43	295,34	26.529,93
11	Índia	6,10	1.153,57	380,33	1.533,44	1.214,60	1.779,36	32,09	1.997,77	978,41	16.370,75	25.446,42
12	Líbia		49,16	11.252,53	12.700,13	0,09				5,99		24.007,89
13	Aràbia Saudita	93,47	154,75	158,71	229,43	136,25	309,22	1.445,72	5.506,99	2.006,68	10.683,73	20.724,95
14	Suïssa	0,01	19,23	359,99	837,73	1.106,26	1.314,80	1.750,70	11.264,39		2.203,85	18.856,94
15	Japó	80,73	617,58	153,16	0,75	420,73	2.711,91	69,90	209,10	5.973,26	8.191,29	18.428,40
16	França			-			43,07	16.955,62	534,52			17.533,21
17	Mèxic	3.456,70	425,00	466,63	178,89	2,98	704,49	659,36	351,50	7.798,84	2.654,85	16.699,24
18	Israel	1.587,32	576,81	801,57	622,28	214,33	99,17	36,40	2.205,28	2.922,74	5.934,42	15.000,31
19	Canadà	5,45		216,46	46,70	1.033,42		24,88	64,09	10.146,22	1.529,50	13.066,71
20	Marroc	384,78	513,30	1.731,18	1.035,94	1.731,82	1.580,86	2.573,24	1.704,22	606,55	645,23	12.507,10
21	Turkemistan							6.161,00	2.861,64	188,58		9.211,22
22	Hong Kong			-		472,78	1.830,87	2.131,60	2.530,09	1.510,06	189,95	8.665,34
23	Bielorússia			-					8.134,00			8.134,00
24	Taiwan	0,95	82,99	2.047,01	102,39	172,17	559,32	3.635,46	296,83	298,23	442,97	7.638,31
25	Eslovènia			-				7.516,42				7.516,42
26	Oman			-	0,06			5.127,70	952,63	1,98	1.331,23	7.413,60

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
27	Corea del Sud	1,35		1.128,80			25,84	41,40	4.364,50	757,77	918,84	7.238,49
28	Noruega	72,86	111,45	208,15	319,87	319,77	1.305,04	663,76	282,48	1.721,30	1.003,52	6.008,21
29	Malàisia	115,42	12,79	-	0,18	478,45	0,26	67,70	164,33	7,74	5.008,70	5.855,56
30	Andorra			-	80,90	536,73	48,40	1.266,81	326,81	467,91	2.103,00	4.830,54
31	Sud-àfrica	195,45	1.362,02	199,57	343,64	298,14	137,72	184,12	301,61	563,45	600,68	4.186,39
32	Colòmbia	23,89	1.002,72	122,69	192,06	120,89	382,12	807,66	202,36	513,77	199,55	3.567,69
33	Tunis	28,67	11,93	2.078,69	13,66	5,78	0,08			819,68	1,49	2.959,97
34	Nigèria	454,88	239,94	411,84	420,33	369,09	533,27	96,55	31,59	234,75	148,29	2.940,52
35	Egipte	47,84	0,53	313,34	81,58	2,99	1.482,36	96,80	177,72	191,23	33,23	2.427,62
36	Xile	27,03	4,43	6,41	702,27	286,39	48,03	275,27	294,61	315,32	263,29	2.223,05
37	Paraguai	7,83	345,39	580,54	78,91	144,58	241,01	210,30	81,60	379,66	111,79	2.181,60
38	Algèria	83,46	312,01	241,65	192,05	86,28	261,44	111,57	95,18	152,11	84,19	1.619,93
39	Sèrbia - Montenegro			-			24,74	22,86		1,54	1.515,52	1.564,66
40	Antilles Holandeses	276,13		-		61,96	463,00	198,93	469,22			1.469,24
41	Països Baixos		416,86	489,12	515,19	1,53			1,15			1.423,85
42	Tailàndia	2,95	17,09	7,97	22,88	7,16	3,55	535,78	15,82	601,19	39,25	1.253,62
43	Myanmar			-						1.211,00		1.211,00
44	Regne Unit			-	591,39	9,04	102,44	175,33			219,46	1.097,67
45	Bangla Desh		0,13	-	4,27				8,19	6,80	1.000,00	1.019,40
46	Indonèsia			607,00			12,39		284,98	110,32		1.014,68
47	Alemanya			-	88,16		898,03		1,50	3,45		991,13
48	Perú	14,56	625,40	26,06	21,75	31,35	25,22	18,88	15,35	5,37	7,30	791,25
49	Etiòpia	9,88	48,62	134,19	542,57	43,24						778,49
50	Curaçao									533,48	239,95	773,43
51	Singapur	2,00	1,88	11,40	0,22	4,09	10,05	47,90	668,29	10,58	5,81	762,22
52	Uruguai	20,91	29,11	43,74	77,04	14,41	251,49	8,64	64,49	166,56	81,31	757,68
53	Vietnam	0,63	0,05	0,57	1,59	0,55	0,16	526,20	0,98	134,86	41,86	707,45

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
54	Síria	0,15	1,39	28,09	499,27							528,90
55	Kazakhstan			-						31,92	490,70	522,62
56	Iraq				0,09	121,41				99,00	132,75	353,25
57	Kuwait	1,18	0,10	1,51	1,41	1,30	2,95	0,37	212,75		125,82	347,39
58	Filipines	8,04		1,12			0,87	3,25	2,38		256,28	271,93
59	Georgia			30,53		0,10				231,20		261,83
60	Burkina Faso	82,76	117,81	35,64		7,83	0,04					244,08
61	Bòsnia-Hercegovina	0,19	0,42	0,44	2,41	20,73	105,82	1,01	48,07		0,04	179,14
62	Ucraïna		21,60	-			4,37	141,52	1,44	3,93		172,85
63	Jordània		7,72	-	3,27	0,08		0,01		4,80	132,74	148,64
64	Portugal			-	11,43	5,55	127,13					144,11
65	Líban			0,03							132,21	132,24
66	Rep. Cap Verd							113,00				113,00
67	Panamà	8,64	7,57	-	10,68		20,51		28,17		30,50	106,07
68	Mali	13,03	14,58	-	25,92	23,65					16,74	93,92
69	Austràlia	8,61	1,70	3,34	3,68	6,17	6,55	6,43	23,07	10,24	8,99	78,76
70	Albània			-			52,06			26,08		78,15
71	Guatemala	44,56		-		2,99	3,40		3,40	3,40	3,40	61,15
72	Senegal	0,02		-	0,12		38,00		2,73		17,57	58,44
73	Romania	57,93		-								57,93
74	Costa d'Ivori			-		2,73	15,50	22,23	13,21		0,29	53,96
75	Suècia			-						45,32		45,32
76	República Dominicana	14,43	15,95	11,65				2,20	0,03	0,03		44,30
77	Camerun			-	0,09			12,44	13,95	13,93		40,40
78	Mauritània			4,03	18,14				13,59			35,77
79	Nova Zelanda	0,66	1,14	3,77	0,16	3,57	6,01	0,29	0,10	0,20	17,00	32,91
80	Kènia	0,53	29,92	-								30,44

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
81	Bahrain			-			29,85					29,85
82	Costa Rica	15,06	14,65	-								29,71
83	Sudan	0,09	0,04	-							19,03	19,16
84	Itàlia			-		17,52						17,52
85	Equador	0,39		0,38		3,20	8,42				0,35	12,73
86	Bolívia			0,04	10,71				0,05			10,80
87	Níger										10,43	10,43
88	Pakistan	0,13		-		0,76	0,01		4,08	0,76		5,73
89	Croàcia	1,04		0,88	0,83	0,89	0,25		1,43			5,33
90	El Salvador	3,46		-								3,46
91	Moldàvia			-							2,56	2,56
92	Bulgària	2,53		-								2,53
93	Finlàndia			-					2,50			2,50
94	Rwanda	0,31		0,92	0,18		0,03					1,45
95	Trinitat i Tobago		1,12	-								1,12
96	Iemen	0,15	0,15	-	0,07			0,25		0,25		0,86
97	Ghana	0,11	0,08	-	0,36							0,55
98	Nicaragua			-			0,21		0,13	0,15	0,05	0,53
99	Illes Maurici	0,03		0,07	0,19	0,03						0,31
100	Àustria			-						0,31		0,31
101	Angola			-					0,30			0,30
102	Guyana Francesa								0,25			0,25
103	Madagascar	0,01	0,15	-								0,16
104	Uganda	0,14		-								0,14
105	Togo	0,05	0,05	-								0,09
	Total	79.039,68	114.258,08	153.691,12	99.120,50	97.320,31	99.401,10	234.115,48	151.590,18	168.493,36	167.362,36	

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa i de Doble Ús. Elaboració: Centre Delàs

Taula 5. Exportacions Espanyoles d'armes i municions, les seves parts i accessoris (en milers d'euros corrents)

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
1	EUA	37.775,24	43.890,48	43.864,20	36.194,60	47.226,40	30.125,80	47.308,60	79.358,48	68.634,44	66.917,34	501.295,58
2	Regne Unit	9.299,69	10.364,82	10.903,80	9.422,00	10.073,10	9.871,40	12.626,30	13.902,35	20.591,66	18.043,94	125.099,06
3	França	7.671,35	8.227,44	13.426,60	12.021,50	11.991,40	6.806,60	5.515,70	5.675,41	4.767,91	5.486,55	81.590,46
4	Itàlia	2.297,04	2.924,48	4.441,10	3.271,90	5.894,50	4.948,40	9.165,90	10.479,28	10.461,88	13.679,43	67.563,91
5	Alemanya	6.507,85	9.294,55	9.439,20	8.118,10	7.366,00	6.234,40	6.173,30	4.800,95	2.543,44	3.040,04	63.517,83
6	Portugal	5.452,28	4.397,16	7.055,00	5.202,10	5.024,30	2.196,70	1.915,40	4.370,37	4.228,51	5.489,56	45.331,38
7	Dinamarca	2.228,22	9.539,74	7.324,70	8.400,20	11.132,80	461,40	593,50	855,73	620,65	1.107,05	42.263,99
8	Israel	247,27	274,08	1.103,50	3.062,60	5.141,80	2.822,40	2.523,20	5.460,55	6.025,57	1.144,64	27.805,61
9	Turquia	1.293,30	2.342,40	2.329,20	3.323,10	3.962,70	1.508,60	3.598,40	2.399,16	2.203,73	2.562,80	25.523,39
10	Ghana	3.257,74	3.580,16	3.646,10	3.462,20	1.831,40			1.874,16	2.794,08	4.226,44	24.672,28
11	Rússia	1.799,48	4.017,17	4.791,90	2.344,20	1.690,50	1.768,80	947,20	1.141,91	1.684,96	1.375,17	21.561,29
12	Bèlgica	4.815,74	1.088,30	3.484,40	4.443,40	1.998,90	414,30	630,00	1.432,94	1.527,00	1.049,62	20.884,60
13	Irlanda	801,16	5.991,38	1.504,50	2.444,40	6.747,90	662,20	415,60	267,45	265,94	932,30	20.032,83
14	Austràlia	1.480,53	1.640,39	1.738,00	1.619,70	1.751,50	469,50	2.096,30	2.643,93	2.670,56	3.701,72	19.812,13
15	Veneçuela	712,34	707,65	931,90	1.417,80	1.661,10	154,50	605,20	735,65	1.378,09	10.274,45	18.578,68
16	Sud-àfrica	1.141,87	1.044,65	2.545,80	2.055,10	2.266,70	1.105,90	796,20	1.597,59	2.378,79	1.435,55	16.368,15
17	Mèxic	1.701,84	2.205,30	1.861,90	1.098,00	1.865,50	702,30	652,50	2.563,25	1.340,10	1.835,93	15.826,62
18	Noruega	1.053,78	1.614,85	1.862,80	3.518,60	2.441,10	710,80	659,90	790,32	1.347,72	1.653,96	15.653,83
19	Finlàndia	1.211,12	1.834,89	2.181,20	2.046,10	1.652,00	745,20	1.240,30	1.693,29	1.460,95	1.539,41	15.604,46
20	Bahrain				13621,8	21,4			1.413,13	3,76	320,38	15.380,47
21	Perú	1.553,22	909,72	1.675,70	1.241,40	3.036,50	74,40	71,40	2.111,30	1.735,67	2.954,75	15.364,06
22	Emirats Àrabs Units	774,80	1.377,48	844,60	1.283,70	1.161,40	1.377,80	2.105,30	1.389,31	2.349,68	1.902,30	14.566,37
23	Aràbia Saudita	1.065,16	185,81	605,00	707,50	940,10	1.167,40	2.189,20	2.848,76	1.706,62	2.765,16	14.180,71
24	Xile	770,21	571,94	805,20	1.188,90	1.099,80	1.441,30	892,30	1.924,22	1.702,02	2.821,59	13.217,48
25	Ucraïna	805,75	1.242,02	2.138,90	1.485,50	866,70	922,20	929,00	1.824,47	1.012,17	963,76	12.190,47
26	Suïssa	145,10	136,85	3.948,00	3.259,70	1.387,50	185,10	172,60	253,16	1.827,85	212,59	11.528,45

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
27	Països Baixos	1.702,38	5.352,53	969,10	591,20	680,70	428,10	390,20	419,57	388,58	434,92	11.357,28
28	Marroc	828,43	1.532,09	1.216,40	1.304,60	1.626,80	190,00	276,50	1.331,53	1.395,44	1.403,29	11.105,08
29	Índia	1.647,12	232,36	1.618,90	6.031,40		46,90	167,20	15,67	915,32	13,03	10.687,90
30	Colòmbia	168,85	1.308,26	220,70	447,70	1.281,70	552,80	1.575,20	2.226,01	1.575,04	850,73	10.206,99
31	Suècia	957,90	1.036,19	1.420,70	1.042,20	957,80	740,60	729,40	806,41	992,90	1.305,84	9.989,94
32	Brasil	54,56	268,97	873,90	1.524,80	1.914,70	656,10	1.183,60	854,24	1.206,59	965,25	9.502,71
33	Grècia	1.115,22	1.492,79	1.492,70	1.193,90	811,90	1.292,70	830,90	295,79	634,94	326,23	9.487,07
34	Japó	378,25	677,03	1.542,00	1.037,70	865,30	213,90	82,10	1.405,45	1.215,43	1.512,08	8.929,24
35	Argentina	280,60	297,28	468,10	954,60	1.150,20	917,10	1.039,70	882,12	1.316,84	1.612,95	8.919,49
36	Àustria	824,41	1.060,67	973,20	758,40	1.623,40	409,60	368,80	853,75	838,29	817,16	8.527,68
37	República Txeca	507,13	640,72	676,50	498,10	1.357,70	415,40	499,40	547,23	880,73	1.501,89	7.524,80
38	Polònia	264,27	1.726,09	1.447,20	862,40	932,00	395,90	226,30	399,56	554,30	642,96	7.450,98
39	Nova Zelanda	879,32	522,88	841,00	699,90	773,30	251,30	281,20	882,69	741,16	1.443,84	7.316,59
40	Guinea	326,79	1.402,17	2.569,30	2.965,80							7.264,06
41	Líban	232,93	279,43	206,20	1.131,30	1.361,40	496,10	502,30	785,14	527,68	1.190,47	6.712,95
42	Angola	62,93	208,57	1.897,10	1.394,40	365,50			595,97	717,26	997,21	6.238,94
43	Guinea Bissau	474,23	986,23	756,90	362,90	2.061,40			795,84		634,69	6.072,19
44	Canadà	228,03	794,97	927,60	1.360,70	1.757,20	112,80	93,30	101,24	274,30	331,42	5.981,56
45	Tunis	37,65	149,98	227,90	228,50	456,10	89,90	197,10	1.308,61	1.504,40	1.693,27	5.893,41
46	Camerun	33,20	37,7	150,70	237,40	619,90		11,50	1.154,01	1.307,00	1.511,26	5.062,67
47	Hongria	226,39	257,68	499,00	257,50	949,70	351,10	175,20	545,17	553,30	676,23	4.491,27
48	Mali		547,56	462,60	352,60	519,40	2.123,30	39,20				4.044,66
49	Hong Kong	141,94	180,57	635,10	710,60	357,00	437,00	402,90	471,96	301,96	308,04	3.947,07
50	Paraguai	329,23	494,95	289,20	224,20	466,40	192,30	332,10	670,88	278,03	643,39	3.920,68
51	Iran	161,52	38,06	128,50	715,10	232,00	1.045,20	730,80	201,64	590,56	45,19	3.888,57
52	Kazakhstan	193,63	363,02	427,10	225,30	391,80	405,70	567,50	421,58	418,60	273,28	3.687,51
53	Uruguai	149,43	143,19	367,50	437,10	382,60	254,80	159,80	645,60	552,17	453,14	3.545,33

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
54	Bulgària	347,57	314,14	1.104,20	221,20	240,40	130,60	299,00	170,33	274,56	415,77	3.517,77
55	Bolívia	336,31	421,77	280,00	1120,9	3,70			279,87	581,18	427,53	3.451,26
56	Kuwait	55,40	222,93	212,70	802,10	505,00	157,70	289,00	434,13	343,57	427,31	3.449,84
57	República Centreafricana	249,67	242,88	224,30	341,10	461,40	966,80	856,10	58,43			3.400,68
58	Eslovènia	40,29	2.747,21	76,90	119,80	19,00	38,10	20,70	37,26	51,83	60,61	3.211,70
59	Oman	80,72	51,31		485,00	2.523,40					12,50	3.152,93
60	Tailàndia	325,27	222,66	223,40	724,50	522,00	140,60	76,10	153,84	138,85	422,97	2.950,19
61	Mauritània	145,59	52,72	345,90	72,10	140,40		4,50	366,78	654,52	909,17	2.691,68
62	Malàisia	122,69	194,12	604,30	6,30	112,50	45,00	222,50	751,15	154,57	214,63	2.427,76
63	Guatemala	344,20	241,23	305,20	181,20	317,20	9,80	25,80	357,19	362,27	282,25	2.426,34
64	Líbia			86,70	220,00	153,30		825,10	340,43	521,17	233,88	2.380,58
65	Filipines	64,08	50,56	143,60	262,10	165,70	269,00	341,10	628,60	147,12	151,76	2.223,62
66	Namíbia	166,36	57,44	342,10	165,30	233,60		9,30	288,09	501,97	454,92	2.219,08
67	Xipre	205,09	341,56	403,20	311,30	317,20	96,30	96,20	132,93	96,72	143,83	2.144,33
68	Lituània	224,15	284,17	394,30	237,00	103,70	45,40	60,40	162,40	167,19	182,79	1.861,50
69	Taiwan	101,84	53,01	124,60	117,90	195,30	202,70	229,50	292,30	247,43	150,60	1.715,18
70	BurKina Faso	139,54	153,62	231,00	144,80	154,30		11,50	378,69	188,68	229,25	1.631,38
71	República Dominicana	148,91	45,77	74,90	263,20	141,50	23,20	22,60	378,95	400,47		1.499,50
72	Equador	178,22	244,59	12,50	383,10	64,80	46,60	41,60	99,85	252,20	163,37	1.486,83
73	Andorra	185,27	190,42	240,70	146,80	168,20	89,00	109,40	88,60	75,31	137,34	1.431,04
74	Senegal	50,91	244,36	141,40	19,20	89,70			147,51	256,04	370,15	1.319,27
75	Pakistan	73,73	85,1	18,40	36,00	217,20	390,30	62,70	64,54	120,78	224,57	1.293,32
76	Nicaragua	46,88	59,35	164,10	412,70				74,98	74,73	442,34	1.275,08
77	Eslovàquia	152,42	121,31	195,90	108,10	70,40	60,20	81,60	111,07	115,56	146,77	1.163,33
78	Trinitat i Tobago	41,04	19,21	40,30	35,80	681,00	30,80	36,70	52,17	30,09	96,18	1.063,29
79	Egipte	49,46	83,08	106,30	1,70	1,20	206,40	346,00	218,77	27,04	0,01	1.039,96

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
80	Costa Rica	79,59	129,62	41,50	32,90	135,30	33,10	26,10	87,26	201,82	270,72	1.037,91
81	Romania	209,65	24,73	63,70	187,90	260,60	18,30	24,20	46,60	46,97	25,28	907,93
82	República Democràtica del Congo										891,01	891,01
83	Corea del Sud	107,04	214,16	61,30	155,70	61,80		9,60	64,65	0,11	216,54	890,90
84	Gabon	0,32	4,94	187,70	10,10	267,10	6,00	6,70	79,05	199,14	60,08	821,13
85	Letònia	121,09	147,57	138,80	53,40	41,80	52,90	34,90	37,05	120,32	70,83	818,66
86	Hondures	79,58	184,78		155,10	61,90		13,20	98,04	123,46	95,02	811,08
87	Cuba	97,01	36,81	50,70	39,10	125,70	43,40	36,10	232,82	110,80		772,44
88	Croàcia	106,89	164,85	108,80	118,00	48,50	114,50	50,80	34,74	11,48	2,75	761,31
89	Singapur	4,77	2,68		4,70	719,10			3,00	4,53	3,41	742,19
90	Sèrbia	13,36	13	102,40	116,60	97,40	21,10	46,40	132,05	65,01	133,47	740,79
91	Panamà	25,54	50,35	71,00	69,00	165,40	52,20		100,82	72,69	46,30	653,30
92	Estònia	33,00	106,46	133,20	33,60	59,40	11,60	22,50	124,27	74,10	54,11	652,24
93	Kenya			6,60	511,00	110,00	1,20					628,80
94	República del Congo										622,83	622,83
95	Macedònia		127,94	102,90	106,80	49,90	72,10	59,70	40,53	20,09	32,44	612,40
96	Georgia	2,46	50,07	112,20	57,30	130,40	6,20		77,53	29,46	74,81	540,43
97	Malta	23,30	55,28	0,60	28,60		13,50	41,20	69,02	229,27	42,45	503,22
98	Xina		67,92						200,85	226,71		495,48
99	Uzbekistan				25,20		37,60		196,95	128,42	102,19	490,36
100	Zàmbia	4,31	7,95	7,80	119,90	12,00	38,00	48,80	30,93	48,20	143,50	461,39
101	Indonèsia	12,10	8,8	1,40	35,50	1,10	20,40	14,40	83,00	248,58	9,76	435,04
102	Botswana	13,02	14,47	32,50	19,00	47,00	39,80	52,50	81,16	102,89	32,29	434,63
103	El Salvador			95,00		179,60	30,80		23,80	16,62	81,95	427,77
104	Bòsnia i Hercegovina	47,50			78,8	38,60	29,30	80,90	103,66	20,10	16,11	414,97
105	Jamaica	30,38	55,34		48,20	53,80			34,55	62,75	80,20	365,22

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
106	Guinea Equatorial	326,80				10,60				6,49	0,99	344,88
107	Tanzània		11,69	41,20			158,90	12,30	88,45			312,54
108	Sri Lanka	2,60			107,10	4,10	28,10	17,10	52,74	48,80	31,43	291,97
109	Albània	108,21	41,4	48,00	42,50	51,10						291,21
110	Surinam				25,80		27,70	64,30	84,51	82,27		284,58
111	Armènia	0,65	6,12	1,80	7,00	17,10	23,30	26,50	20,12	20,40	98,95	221,94
112	Jordània	7,68				199,00				0,91		207,59
113	Moldàvia			3,20	5,5			11,40	18,88	83,82	66,98	189,78
114	Montenegro	8,30	32,67	68,70	9,20	19,90	19,60	8,80		3,35	15,51	186,03
115	Nova Caledònia		34,52	13,40	15,20			1,00	65,11	0,65	53,03	182,91
116	Islàndia	29,64	22,75	12,60	22,60	24,50				39,72	23,85	175,66
117	Gibraltar	0,36	1,57	2,60	3,80	5,00	4,70	20,90	21,52	40,05	58,26	158,76
118	Seychelles							12,10	131,88	6,21		150,19
119	Polinèsia Francesa	27,28	23,93	8,10	21,30		15,90	7,50	4,44	12,26		120,71
120	Azerbaidjan					9,20	4,80	42,70	15,37	23,39	22,19	117,65
121	Afganistan		0,35				63,30				51,59	115,24
122	Kirguizistan						13,00	28,70	14,66	22,19	15,01	93,56
123	Bangla Desh									25,36	64,06	89,42
124	Moçambic					1,70	6,90	11,40	13,44	11,96	4,24	49,64
125	Territoris no determinats							43,30	2,24			45,54
126	Txad			24,00		15,8			5,68			45,48
127	Antilles Holandeses	3,37		5,70	16,80	8,70	5,30	5,50				45,37
128	Luxemburg		9				0,10		29,99	0,12	0,15	39,36
129	Sudan										30,45	30,45
130	Brunei										23,50	23,50
131	San Marino	16,00										16,00

	Països	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015
132	Algèria								2,06	9,06	3,34	14,46
133	Zimbabwe						8,80					8,80
134	Djibouti									2,15	4,90	7,05
135	Togo									4,93		4,93
136	Nigèria									3,75		3,75
137	Bielorússia										3,43	3,43
138	Uganda	3,30										3,30
139	Curaçao									3,18		3,18
140	Illes Mariannes del Nord									2,40		2,40
141	Granada	1,05	1,22									2,27
142	Cap Verd									0,90		0,90
143	Vietnam				0,70							0,70
144	Madagascar							0,50				0,50
145	Haití									0,26		0,26
146	Costa d'Ivori										0,17	0,17
147	Avituallament a tercers					1,40						1,40
	Total	113.490,19	149.833,14	165.402,60	173.027,50	174.765,50	92.866,90	119.634,90	181.047,06	175.346,52	189.004,77	

Font: Base de dades ESTACOM de l'Institut de Comerç Exterior, codi aranzelari 93. Elaboració: Centre Delàs

Taula 6. Exportacions Espanyoles d'armes de caça i tir esportiu (en milers d'euros corrents)

	Països	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2008-2015
1	EUA	5.795,05	9.892,06	4.098,80	6.718,28	6.388,97	19.592,01	18.933,37	2.946,48	74.365,01
2	Ghana	2.773,07	3.543,07	1.507,52	7.504,71	2.500,00	2.143,99	2.251,18	3.893,64	26.117,18
3	Turquía	1.912,99	3.217,83	3.420,84	1.881,70	2.229,59	2.029,32	2.564,70	1.773,29	19.030,26
4	Austràlia	710,32	1.381,15	1.563,65	2.434,73	1.673,33	1.468,06	1.857,39	2.624,49	13.713,12
5	Perú	1.102,44	1.424,32	2.320,31	1.468,37	1.688,79	2.246,36	1.391,41	1.757,70	13.399,69
6	Japó	1.129,47	1.095,93	869,06	1.250,86	1.463,28	1.645,74	1.406,56	1.474,94	10.335,84
7	Sud-àfrica	1.362,15	1.293,84	1.317,52	1.281,51	1.626,48	971,52	1.797,37	564,03	10.214,42
8	Ucraïna	1.850,43	1.223,16	728,54	1.056,15	1.612,15	1.608,64	1.164,53	864,85	10.108,45
9	Marroc	1.004,34	975,69	1.224,19	1.925,11	1.053,10	1.556,69	1.315,37	853,76	9.908,25
10	Camerun	212,68	247,24	630,56	1.108,99	1.241,65	1.353,78	1.361,44	1.610,38	7.766,71
11	Noruega	683,84	772,62	824,38	2.965,39	647,71	305,00	731,91	828,48	7.759,33
12	Rússia	1.227,06	987,26	441,18	1.085,31	963,43	797,44	1.043,75	921,73	7.467,14
13	Líban	348,12	1.087,24	1.524,03	643,26	627,51	899,36	762,77	1.090,99	6.983,28
14	Xile	431,43	322,81	540,96	1.433,73	959,10	1.140,11	1.095,86	904,68	6.828,66
15	Guinea Bissau	149,30	374,85	1.395,98	1.015,64	741,82	2.412,38		663,37	6.753,34
16	Mèxic	582,98	274,73	606,43	847,56	577,93	1.118,57	1.218,05	830,60	6.056,84
17	República de Guinea	1.827,96	4.135,09							5.963,05
18	Tunis	173,85	164,75	293,89	602,07	1.025,08	569,56	1.315,69	1.306,56	5.451,44
19	Nova Zelanda	508,12	222,11	491,66	754,96	482,54	595,88	337,85	1.069,63	4.462,74
20	Mali	231,79	356,68	534,97	3.143,78	111,07				4.378,29
21	Angola	257,70	208,54	373,08	368,55	479,50	961,29	305,00	932,87	3.886,53
22	Veneçuela	535,57	784,70	397,09	810,84	118,14	972,30			3.618,64
23	Argentina	126,81	739,44	639,73	573,21	458,88	260,21	172,05	630,68	3.601,01
24	Mauritània	509,36		208,84	69,86	362,66	512,83	668,90	654,06	2.986,51
25	Uruguai	291,09	165,08	337,58	734,20	334,99	386,00	437,61	104,27	2.790,82
26	Paraguai	223,11	99,33	334,08	349,14	352,20	771,48	118,00	527,68	2.775,03

	Països	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2008-2015
27	Colòmbia	211,84	471,28	208,50	254,64	180,80	258,20	572,15	524,00	2.681,40
28	Tailàndia	80,05	630,104	293,595	559,29	162,25	250,11	139,25	385,47	2.500,12
29	República Centreafricana	250,90	753,09	355,69	297,59	636,00				2.293,28
30	Namíbia	312,96	181,67	245,37	161,91	256,19	92,69	503,65	486,71	2.241,14
31	Burkina Faso	137,44	149,75	157,16	172,21	282,40	390,00	180,80	634,80	2.104,56
32	Guatemala	318,29	140,06	341,90	148,50	193,56	201,72	254,08	278,95	1.877,05
33	Pakistan	25,96	269,99	413,81	675,38	372,90	34,03	38,36	46,42	1.876,85
34	República Dominicana	73,89	255,64	144,63	131,79	306,42	383,34	402,81		1.698,51
35	Malàisia	295,59	0,24		109,71	392,67	401,72		197,68	1.397,61
36	Canadà	457,80	115,70	159,47	104,90	35,12	39,28	187,00	195,46	1.294,72
37	Filipines	174,17	173,43	39,81	131,73	150,98	333,62	28,20	58,00	1.089,94
38	Senegal	141,43	23,24	89,69	76,93		73,00	260,98	375,00	1.040,26
39	Bolívia	212,08			80,15	37,67	287,44	102,00	265,59	984,93
40	Nicaragua	172,93	80,91		29,08		60,18	82,05	466,51	891,66
41	Corea del Sud	61,28	157,30	61,80	216,16	66,12	64,65		203,81	831,12
42	Taiwan	124,62	117,85	123,95	53,94	134,52	101,44	76,69	92,61	825,62
43	Suïssa	225,39	39,71	95,75	51,76	52,51	194,76	30,00	135,08	824,95
44	Cuba			92,64	113,00	504,00	67,09			776,73
45	Panamà	73,20	66,06	166,89	155,45		199,08	72,69	42,00	775,36
46	Gabon	78,81		222,00	93,52		74,00	205,10	55,00	728,44
47	Hondures		164,78	50,65	57,33	118,34	103,00	125,00	98,00	717,09
48	Georgia	129,85	82,45	143,68	80,38	71,29	0,49	9,61	53,08	570,83
49	República Popular Xina				140,80		175,88	229,39		546,07
50	Jamaica		96,39	114,31	47,46	43,82	79,55	64,25	85,00	530,79
51	Egipte				336,48	6,38	185,93	0,02	0,01	528,82
52	Israel		127,57	72,16	2,60	76,60	84,17	98,13	67,59	528,81

	Països	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2008-2015
53	Tanzània	122,01			184,00		100,00			406,01
54	Sèrbia	0,08	81,36	55,39	40,30	37,18	23,21	46,01	108,16	391,67
55	Kuwait	15,64	91,26	95,40	20,32	5,03	19,85	18,95	94,75	361,20
56	França		134,29	133,07	71,53					338,89
57	Kazakhstan	50,80	76,23	35,71	42,43	46,97		65,00		317,15
58	Equador		136,15	76,836	47,89					260,88
59	Emirats Àrabs Units		127,52		4,11	118,91				250,53
60	Costa Rica		5,51	95,38	7,41			46,66	85,00	239,96
61	Bòsnia-Hercegovina		60,534		85,67	80,91				227,11
62	Surinam		22,87	34,23	57,50		21,76	37,85	30,03	204,24
63	Guayana Francesa (França)			44,29		136,97				181,26
64	Índia				40,01	81,50		53,00		174,51
65	Islàndia	13,54	25,99	19,29	36,40			39,95	32,55	167,71
66	Moldàvia	3,78	6,236					76,21	51,72	137,94
67	Armènia	2,18	8,50	13,11		52,26			59,30	135,35
68	Nova Caledònia					46,88	65,00			111,88
69	Botswana					0,40		73,81	36,90	111,11
70	Zàmbia								107,19	107,19
71	Txad	16,93		15,75	20,82	27,44	23,68			104,62
72	Andorra	5,03	12,03	23,40	13,89	5,07	8,59	9,94	23,35	101,29
73	Uzbekistan						89,36			89,36
74	França (Guadalupe)	9,80	7,17			65,71				82,67
75	Albània			78,61						78,61
76	Malta						78,02			78,02
77	El Salvador								71,36	71,36
78	Bangla Desh							24,65	14,19	38,84

	Països	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2008-2015
79	Croàcia	3,23	23,46		4,39		5,26			36,34
80	Letònia		26,64							26,64
81	França (Nova Caledònia)	26,19								26,19
82	Guinea Equatorial				0,60	3,16		4,39	16,77	24,92
83	Brasil			8,81	0,20	1,36		7,57	0,44	18,38
84	Kenya	6,61								6,61
85	Grècia			5,75						5,75
86	Azerbaidjan		5,55							5,55
87	Algèria						2,06		1,65	3,72
88	Xipre				3,20					3,20
89	Aràbia Saudita				1,15				1,33	2,48
90	Romania			1,50				0,00		1,50
91	Mònaco		1,2							1,20
	Total	29.795,31	39.939,19	30.954,81	46.992,39	34.510,18	50.890,66	46.416,93	34.310,60	

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa i de Doble Ús. Elaboració: Centre Delàs

Taula 7. Exportacions Espanyoles de material antidisturbis (en milers d'euros corrents)

	Països	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2007-2015
1	Angola	24.325,60	4.084,20							28.409,80
2	Perú		0,39	340,19	600,83	1.984,23	1.452,62	1.689,90	2.525,19	8.593,34
3	Tunis					1.078,80	1.992,77	2.878,06	207,20	6.156,83
4	Veneçuela	155,94	841,69	1.622,45	145,82	449,62	787,71	1.483,26		5.486,51
5	Bolívia	1.151,83	1.018,02					2.866,32		5.036,16
6	Nicaragua		341,63				427,51			769,14
7	Líbia							697,44		697,44
8	Togo							337,45		337,45
9	Brasil					40,50				40,50
10	Portugal						18,97		13,01	31,98
11	Cuba	8,19								8,19
	Total	25.641,55	6.285,92	1.962,64	746,66	3.553,16	4.679,58	9.952,43	2.745,40	

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa i de Doble Ús. Elaboració: Centre Delàs

ANNEX II

Definicions

Armes convencionals

Armes que no són biològiques, químiques o nuclears.

Armes convencionals pesades

Armes de gran volum que no poden ser transportades per una persona o un grup de persones; per exemple avions, vaixells, submarins, tancs, vehicles, artilleria, canons, metralladores, etc.

Armes petites i lleugeres¹

Armes petites o curtes:

Es defineix com a arma petita o curta aquella destinada a l'ús de membres individuals de forces armades o cossos de seguretat. Revòlvers i pistoles automàtiques; rifles i carrabines; submetralladores, subfusells; rifles d'assaltament; metralladores lleugeres.

Armes lleugeres:

Es defineix com a arma lleugera aquella destinada a l'ús de diversos membres de les forces armades o de cossos de seguretat actuant com a grup. Llançagranades, metralladores pesades; llançadores portàtils de granades, amb o sense recolzament; armes antiaèries portàtils; armes anticarro portàtils; fusells sense retrocés; sistemes de llançament de míssils i coets portàtils, sistemes de llançament de míssils antiaeris portàtils, morters de calibre inferiors a 100 mm.

MATERIAL DE DEFENSA²

Tota la Unió Europea fa servir la mateixa classificació del material d'ús militar. En concret, les armes es classifiquen en 23 categories:

Categoria 1: Armes amb canó d'ànima llisa amb un calibre inferior a 20 mm

Fusells, carrabines, revòlvers, pistoles, pistoles metralladores, metralladores, silenciadores, carregadores, visors i apagafocs.

Categoria 2: Armes amb canó d'ànima llisa amb calibre igual o superior a 20 mm

Armes de foc (incloses les peces d'artilleria), rifles, obusos, canons, morters, armes de contra carro, llança projectils, llança flames, rifles sense retrocés, dispositius per a la reducció de la firma, projectors o generadors militars per fums, gasos, material pirotècnic i visors.

Categoria 3: Municions, dispositius i components

Municions per a les armes sotmeses a control pels articles 1, 2 o 12. Dispositius per armar els esquers. S'inclouen les beines, els esglaons, les cintes, les fonts d'alimentació d'ele- vada potència de sortida, els sensors, les submunicions.

Categoria 4: Bombes, torpedes, coets, míssils Bombes, torpedes, granades, pots de fum, coets, mines, míssils, càrregues de profunditat, càrregues de demolició, "productes pirotècnics", cartutxos i simuladors, granades de fumigació, bombes incendiàries, tovera de coets de míssils i puntes d'ogiva de vehicles de reentrades.

Categoria 5: Sistemes de direcció de tir

Visors d'armes, ordenadors de bombardeig, equip de punteria per a canons, sistemes de control per armes i sistemes d'adquisició de dades de vigilància o rastreig, reconeixement o identificació.

Categoria 6: Vehicles tot terrenys

Vehicles dissenyats especialment o modificats per a ús militar, carros i altres vehicles militars armats o equips pel sembrat de mines, vehicles blindats, vehicles amfibis, els pneumàtics a prova de bala.

Categoria 7: Agents químics o biològics tòxics

Agents biològics i materials radioactius, agents nerviosos, vesicants, gasos lacrimògens, agents antidisturbis.

Categoria 8: Materials energètics i substàncies relacionades

Explosius, propulsants, productes pirotècnics, combustibles i substàncies relacionades, perclorats, clorats i cromats, oxidants, aglomerants, additius i precursors.

Categoria 9: Vaixells de guerra

Vaixells de combat i vaixells de superfície o subaquàtics, equips navegables, motors dièsel dissenyats especialment per a submarins, motors elèctrics dissenyats especialment per a submarins, aparells de detecció subaquàtica, xarxes antisubmarines i antitorpedes.

Categoria 10: Aeronaus

Aeronaus de combat, vehicles aeris no tripulats, motors aeronàutics, vehicles aeris teledirigits, proveïdors de combustible, equips de respiració pressuritzats, paracaigudes, sistemes de pilotatge automàtic.

Categoria 11: Equips electrònics

Equips de contramesura i contra-contramesura electrònics, material acústic submarí, equips de seguretat de dades, equips que utilitzin xifrat, equips de guia, navegació i transmissors.

Categoria 12: Sistemes d'armes d'energia cinètica Sistemes d'armes d'energia cinètica, instal·lacions d'assaig i d'avaluació i models de prova, sistemes de propulsió, sistemes de recerca d'objectius, de guia o de propulsió derivada per a projectils.

1. Aquesta definició d'arma curta o lleugera és la usada per la OSCE; veure informe del MITC del 2012, pàg. 31
2. Informe anual de la Posició Comuna 2008/944/PESC del Consell de la UE per la qual es defineixen les normes comunes que regeixen el control de les exportacions de tecnologia i equips militars. Recollides al Real Decreto 679/2014, de 1 d'agost (annex I); aquest Real Decreto ha estat publicat en el BOE de 26 d'agost de 2014.

Categoria 13: Equips i construccions blindades

Planxes de blindatge, construccions de materials metàl·lics o no, cascos militars, vestuari i peces de protecció.

Categoria 14: Equips per l'entrenament o simulació militar

Entrenadors d'atac, de vol, de blancs radar, de guerra antisubmarina, per al llançament de míssils, de generació d'imatge.

Categoria 15: Equips de formació d'imatge o de contra mesura

Registradors i equips de procés d'imatge, càmeres, equip fotogràfic, equip per a la intensificació d'imatges, equip de formació d'imatge d'infrarojos o tèrmica, equip sensor d'imatge per radar.

Categoria 16: Peces de forja

Peces de forja, peces per fondre i productes semi elaborats.

Categoria 17: Equips miscel·lanis, materials i biblioteques

Aparells autònoms d'immersió i natació subaquàtica, aparells de circuit tancat i semi tancat, robot, transbordadors.

Categoria 18: Equip per a la producció

Instal·lacions d'assaig ambiental, "nituradors" de tipus continu, equips o aparells d'assaig per centrifugació, premses "extrudoras de husillo".

Categoria 19: Sistemes d'armes d'energia dirigida Sistemes làser, de rajos de partícules de radiofreqüència, acceleradors de partícules.

Categoria 20: Equips criogènics i superconductors

Equips dissenyats especialment o configurats per a ser instal·lats en vehicles per aplicacions militars terrestres, marítimes, aeronàutiques o espacials, equips elèctrics superconductors.

Categoria 21: Equip lògic (software)

Equip lògic (software) per la modelització, la simulació o l'avaluació de sistemes d'armes militars o de simulació d'escenaris d'operacions militars, per les aplicacions de Comandament, Comunicacions, Control i Intel·ligència.

Categoria 22: Tecnologia

Tecnologia per al desenvolupament, producció o ús dels materials sotmesos a control.

ALTRE MATERIAL DE DEFENSA³

a. Aquelles armes de foc definides a l'article 3 de la Resolució 55/255 de l'Assemblea General de Nacions Unides, per la que s'aprova el Protocol contra la fabricació i el tràfic il·lícit d'armes de foc, les seves peces i els seus components

3. La relació d'un altre material es pot trobar a: Real Decreto 679/2014, d'1 d'agost (annex II)

i municions, que no estan incloses en l'Annex I.1, articles 1, 2 i 3 de la Relació de Material de Defensa.

b. Visors i mires, telescòpics, o d'intensificació de llum o imatge, per armes de foc.

c. Artificis generadors, projectors, emissors o dispensadors de fums, gasos, "agents antdisturbis" o substàncies inhabilitadores.

d. Llançadors dels elements descrits en l'apartat c anterior.

e. Equips de llum i so provocadors d'atordiment, pel control de disturbis.

f. Vehicles per al control de disturbis amb alguna de les següents característiques:

1. Sistemes per produir descàrregues elèctriques
2. Sistemes per a dispensar substàncies inhabilitadores
3. Sistemes per dispensar agents antdisturbis
4. Canons d'aigua

g. Esposes normals

MATERIAL DE DOBLE ÚS⁴

Els productes i tecnologies de doble ús, comuns a tota la Unió Europea es classifiquen en 10 categories:

Categoria 0: Materials, instal·lacions i equips nuclears

Reactors nuclears, plantes per a la separació d'isòtops d'urani natural, urani empobrit i materials fissionables, centrifugadora de gas, espectròmetres de masses i elèctrodes de grafit.

Categoria 1: Materials, substàncies químiques, "microorganismes" i "toxines"

Màscares antigàs, vestits blindats, dosímetres personals, preimpregnats, instruments, encunys, motlles, barrejadors contínues, màquines pel debanat de filaments, fluïts i substàncies lubricants, fluorurs, sulfurs, cianurs i derivats halogenats.

Categoria 2: Tractament de materials

Rodaments, gresols, màquines-instrument, premses isostàtiques, instruments de mesura, robots, simuladors de moviments i centres de mecanitzat.

Categoria 3: Electrònica

Components electrònics, circuits integrats, microcircuitos de microprocessador, conjunts de portes programables, components de microones, barrejadors i convertidores i detonadores, explosius accionats elèctricament.

4. Les categories de productes de doble ús es recullen en el Reglament (UE) 1382/3924, de 22 d'octubre (en el seu annex I); Reglament publicat en el DOUE de 30 de desembre de 2014.

Categoria 4: Ordinadors

Ordinadors electrònics, híbrids, digitals, analògics, de conjunt sistòlic, neuronal i òptic.

Categoria 5: Telecomunicacions i "seguretat de la informació"

Equips i sistemes de transmissió per a telecomunicacions, sistemes de comunicacions subaquàtics, equips de ràdio, cables de fibra òptica, equips de telemesura i telecontrol i sistemes de seguretat.

Categoria 6: Sensors i làsers

Acústica, tubs intensificadors d'imatge, sensors òptics, càmeres d'instruments, òptica, làsers, gravímetres i gradiòmetres de gravetat i sistemes de radar.

Categoria 7: Navegació i aviònica

Acceleròmetres per a la navegació inercial, giroscòpics, GPS i GLONASS, sistemes de control de vol hidràulics, mecànics, electroòptics i electromecànics inclosos els de control per senyals elèctriques (*fly by wire*).

Categoria 8: Marina

Vehícules submergibles o vaixells de superfície, hidroplans, sistemes de visió subaquàtica, aparells de busseig i natació subaquàtica.

Categoria 9: Sistemes de propulsió, vehicles espacials i equips relacionats

Motors aeronàutics o marins de turbina de gas, llançadores espacials i vehicles espacials, sistemes de propulsió de coets de propulsant sòlid o líquid, motors estatorreactors, turboreactors i turbofans, coets de sondeig, motors híbrids per a coets, equips de recolzament al llançament, càmeres ambientals i anecoiques i vehicles de reentrada.

CODI ARANZELARI (TARIC) 93⁵

9301.- Armes de guerra excepte els revòlvers, pistoles i armes blanques

9301.11.00.- Peces d'artilleria (per exemple, canons, obusos i morters), auto propulsades

9301.19.00.- Les altres

9301.20.00.- Llançacoets; llançafomes; llançagranades; llançatorpedes i llançadores similars

9301.90.00.- Les altres

9302.- Revòlvers i pistoles (excepte els de les partides 9303 o 9304)

9303.- Les altres armes de foc i artefactes similars que fan servir la deflagració de la pólvora (per exemple: armes de caça, armes d'avantcàrrega, pistoles llançacoets i altres artefactes concebuts únicament per llançar coets de senyal, pistoles i revòlvers de fogueig, pistoles de matador, canons llançacaps.

9303.10.00.- Armes d'avantcàrrega

9303.20.- Les altres armes llargues de caça o tir esportiu que tinguin, almenys, un canó d'ànima llisa

9303.20.10.- Amb un canó d'ànima llisa

9303.20.95.- Les altres

9303.30.00.- Les altres armes de caça o tir esportiu

9303.90.00.- Les altres

9304.- Les altres armes [per exemple: armes llargues i pistoles de moll (resort), aire comprimit o gas, porres] (excepte les de la partida 9307).

9305.- Parts i accessoris dels articles de les partides 9301 a 9304

9305.10.00.- De revòlvers o pistoles

9305.21.00.- D'escopetes i rifles de caça de la partida 9303, canons d'ànima llisa

9305.29.00.- La resta

9305.91.00.- La resta, armes de guerra de la partida 9301

9305.99.00.- La resta

9306.- Bombes, granades, torpedes, mines, míssils, cartutxos i altres municions i projectils, i les seves parts, incloses les postes, perdigons i tacs per a cartutxos.

9306.21.00.- "Cartutxos per a escopetes i un canó d'ànima llisa i les seves parts; balins per a armes d'aire comprimit" cartutxos

9306.29.- La resta

9306.29.40.- Beines

9306.29.70.- La resta

9306.30.- Els altres cartutxos i les seves parts

9306.30.10.- Per a revòlvers i pistoles de la partida 9302 i per a pistoles metralladores de la partida 9301

9306.30.30.- Per a armes de guerra

9306.30.91.- Cartutxos de percussió central

9306.30.93.- Cartutxos de percussió anual

9306.30.97.- La resta

9306.90.- La resta

9306.90.10.- De guerra

9306.90.90.- La resta

9307.- Sabres, espases, baionetes, llances i altres armes blanques, les seves parts i fundes.

5. Bases de dades de Comerç Exterior.

INFORME Núm. 13

Pirateria a Somàlia: excusa o oportunitat geopolítica? Una mirada diferent a la participació militar espanyola i internacional contra la pirateria

Loretta P. Martín, Teresa de Fortuny i Xavier Bohigas
Octubre de 2012

INFORME Núm. 14

Veritats i mentides al pressupost militar espanyol de 2013

Pere Ortega
Octubre de 2012

INFORME Núm. 15

Exportacions espanyoles d'armament 2002-2011. Quan la venda d'armes és una prioritat política

Tica Font, Eduardo Melero i Camino Simarro
Gener de 2013

INFORME Núm. 16

Las otras violencias en América Latina

Pere Ortega i Moara Crivelente
Gener de 2013

INFORME Núm. 17

La indústria militar a Catalunya, un desig insatisfet

Pere Ortega · Juny de 2013

INFORME Núm. 18

Exportacions espanyoles d'armament 2003-2012

Tica Font, Eduardo Melero i Camino Simarro
Juliol de 2013

INFORME Núm. 19

Exportacions espanyoles d'armament 2003-2012

Tica Font, Eduardo Melero i Camino Simarro
Juliol de 2013

INFORME Núm. 20

Evolución de la banca armada en España

Jordi Calvo Rufanges · Octubre de 2013

INFORME Núm. 21

El militarisme al Nord d'Àfrica

Blanca Camps-Febrer i Pere Ortega
Gener de 2014

INFORME Núm. 22

La política militar del gobierno Rajoy

Tomàs Gisbert, Maria de Lluc Bagur i Gemma Amorós · Febrer de 2014

INFORME Núm. 23

Drons militars. La guerra de videojoc amb víctimes reals

Jordi Calvo, Anna Escoda, Carles Blanco i Gabriela Serra
Març de 2014

INFORME Núm. 24

Exportacions espanyoles d'armament 2004-2013. El govern promou exportacions il·lícites d'armament?

Tica Font, Eduardo Melero, Camino Simarro
Juliol de 2014

INFORME Núm. 25

Inèrcia, malbaratament i engany en la despesa militar. Anàlisi del pressupost de Defensa espanyol de l'any 2015

Pere Ortega i Jordi Calvo Rufanges
Desembre de 2014

INFORME Núm. 26

Frau i improvisació en la despesa militar. Anàlisi del pressupost de defensa espanyol de l'any 2016

Pere Ortega i Xavier Bohigas
Octubre de 2015

INFORME Núm. 27

Exportacions espanyoles d'armament 2005-2014. Alimentant conflictes a Orient Mitjà

Tica Font, Eduardo Melero i Camino Simarro
Desembre de 2015

INFORME Núm. 28

Els bancs que inverteixen en armes. Actualització del finançament d'armament nuclear, de bombes de dispersió i de les principals indústries militars espanyoles (2011-2016)

Jordi Calvo Rufanges
Juny de 2016

**CENTRE DELÀS
D'ESTUDIS
PER LA PAU**

Grafisme: Esteva&Estevà

Amb el suport de:

Ajuntament de
Barcelona